

Naročnina
Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 20 Din
polletno 120 Din
celoletno 240 Din
za inozemstvo
mesečno 35 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugosla-
viji 80 Din, za
inozemstvo 100 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cene oglasov
1 stolp, peti-vrsta
maloglasni po 150
in 2 D, večji oglaš-
ni po 45 mm višine
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
p Pri večjem q
narodu popust
Izide ob 4 zjutraj
razen ponedeljka in
dneva po prezniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Zakopani so ne vračajo, ne frankirana
pisma se ne sprejemajo » Uredništva
telefon šte. 50, upravnštva šte. 328

Političen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 » Čekovni
račun: Ljubljana šte. 10.650 in 10.349
za inozemstvo, Sarajevski št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Dr. Ča:

Nemčija in zapad.

»Rhein — ein deutscher Fluß, aber nicht Deutschlands Grenze!« »Ihr solltet ihn nicht haben, den freien deutschen Rhein.« Tako mišlj narod. In zunanja oficialna politika? Prve dni je bila dokaj romantična. Glavni delegat za sklepanje premirja z antanto, pokojni Erzberger je skušal maršalu Fochu dopovedati, da 70 milijonskega naroda ni mogoče uničiti, kar je Foch na kratko kvitiral s »tres bien«. Verzajsko mirovno pogodbo so skušali razbobotati kot diktat, ki ima mogoče edino primero v Brenu, ki je Rimljanom zagrmel svoj: Vae victis! In so se upirali vsem določbam.

Drugo fazo je otvoril bivši kancler Wirth s »politično izpolnjevanja po možnosti, to je »najprej kruh, potem pa pridejo reparacije na vrstoc«. A zaupanja še ni bilo. Francija je očitala Nemčiji, da je enako oborožena kot prej, ne po uradnem vojaštvu, ampak po drugih zasebnih vojaških in sportskih društvi. In misli torej ob prvi priliki napasti Alzacijo-Loreno. Zato se je postavil Stresemann na realna tla in na lastno pest sklenil locarno pogodbo: Francija, Nemčija in Belgija se obvezujejo, da so zapadne meje definitivne, da nobena država ne bo skušala teh meja s silo spremeniti, Anglija in Italija nastopita v pogodbi kot garanta.

Nemčija je podčrtavala, da je to pogodbo sklenila prostovoljno, torej zavestno. Od tedaj je sporazumevanje očitno napredovalo kljub temu, da smatrajo nemški politiki Locarno za preuranjen, ker da se ni v pogodbi zagotovila kulturna avtonomija Alzacije in Lorene. Locarnski duh, ki je našel v Franciji tla pripravljena po zmagi levičarskega kartela leta 1924, se je utrdil s sklenitvijo različnih industrijskih trustov med Francijo, Nemčijo, Belgijo in Luksemburško. Stresemannu se je posrečila ukinitve vojaške kontrole, a vse sile nemške zunanje politike gredo za tem, da se Porenje predčasno izprazni. Ali pride do zblžanja? Na njem se tudi kulturno veliko dela; v Nemčiji mrgoli posebnih številk revij, listov in glasil o francosko-nemškem sporu. Nemčija čuti, da mora najprej Francija izreči svojo odvezo »nemškemu barbarizmu«, če hoče nastopiti v svetu kot kulturna država, kjer ne ročlja več samo meč. Obe stranki se zavedata, da je ta spor edini te vrste na svetu, saj posega do verdunske letnice 843! Optimisti verujejo, da se bo v bližnji bodočnosti ta spor končno premostil, in njihova »muzika idealne bodočnosti« je francosko-nemško-ruski blok. Posledice tega sporazuma bi bile za ves kontinent ogromne, sporazum pa mnogo lažji, če bi ne bilo tam preko Kanala — ljubosumne Anglije.

Razmerje z Anglijo je bilo kmalu po vojni boljše kot s Francijo in to radi starega angleškega diplomatskega recepta, da nasprotnik ne sme biti premočan, a tudi ne preslab. Zato so se Angleži v najhujših časih zavzeli za Nemce proti Francozom, zato realna politika ne dovoljuje iti napram Francozom predaleč, da se ne razburijo Angleži. Državni podtajnik Schubert podčrtava predvsem angleško prijateljstvo, ker bi za njim stala ameriška Unija, in pa, ker je Anglija pograbila največ bivših nemških kolonij. Če Nemčija računa, da jih dobij nazaj, se te nade ne morejo izpolniti brez prijateljstva z Anglijo. Angleške blokade ne marajo več občutiti.

Zdi se, da gre Stresemann v enem oziru čisto po stopinjah Bismarcka in njegove realne politike: računati z dejstvi. Kot izkorišča na vzhodu poljsko-ruski spor, izkorišča na zapadu angleško-francosko-italijansko ljubosumnost, ne da bi se Nemčija odločila enostransko za kak veliki politični koncept. Samo ob sebi razumljivo pa je, da raste v takem položaju moč in ugled Nemčije, da kopni stalno število njenih bivših neizprosni sovražnikov, da države izbira trenutke, ko bi se dal sporazum z njo kupiti po najbolj nizki ceni, a koncem koncev: da je 63 milijonski narod s 83 milijoni svojih ljudi izven države, gospodarsko vendarle na nogah, postal iz objekta subjekt mednarodnopravnih odnosov.

Menda ni treba posebej podčrtavati okolnosti, da je nekdanji »navidezno neizprosni politični nasprotnik« nemških nacionalcev — zunanji minister Stresemann — ob sedanjih vladnih krizi ravno istim stisnil roko pod mizo. Saj je Stresemannova politika gotovo nacionalna v najboljšem pomenu.

POVRATEK DR. NINČIČA IZ INOZEMSTVA.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Bivši zunanji minister dr. Mončilo Ninčič se je včeraj vrnil iz inozemstva, kjer se je dosedaj mudil.

Glasovi o razširjenju sedanje vladne koalicije.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Današnje »Vreme« piše o glasovih o razširitvi vladne koalicije sledeče:

»Vprašanje razširitve koalicije še vedno zanima vse politične kroge. Skoro z vseh strani prihajajo vesti, da vladni krogi neoficijalno delajo poskuse v smeri razširitve koalicije s samostojnimi demokrati ali demokratsko zajednico. S poslednjimi se delajo resni poskusi, ker se veruje, da bi bila ta kombinacija mnogo stabilnejša in bi bolj odgovarjala interesom. Težave pa so na obeh straneh. Zdi se, da je Pribečević sedaj zelo razpoložen za sodelovanje z radikali. Težko pa je spraviti v sklad interese samostojnih demokratov in g. dr. Korošca. Radikali so mnenja, da mora g. dr. Korošec ostati s svojo stranko dalje v vsaki kombinaciji. Sedanja koalicija radikalov in g. dr. Korošca se mora namreč smatrati

kot celota in na to se mora gledati pri vseh kombinacijah. Zato tudi radikali Pribečevića z ozirom na njegove ponudbe za vstop v vlado opozarjajo na to, da se mora sporazumeti naravnost z g. dr. Korošcem.

Glede sporazuma z demokratsko zajednico vladajo še vedno težave. Vendar sedaj demokratski prvaki ne dajejo več tako ostrih izjav. Ravno včerajšnji sklepi glavnega odbora, kjer so se posebno naglašali skupni momenti, jasno dokazujejo, da so tudi demokrati prišli v enem oziru na isti teren kot sedanja vlada. Gospodarski program je ravno program, na čigar temelju se je ustvarila sedanja koalicija radikalov in g. dr. Korošca. Zato se smatrajo sklepi demokratskega glavnega odbora kot zelo značilni in pravi, da se ustanovi skupen temelj za sodelovanje z demokratsko zajednico.

Miren potek proračunske debate.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Proračunska debata poteka v največjem miru. Da bi se debata pravočasno končala, se od danes naprej vršijo skupščinske seje dopoldne in popoldne.

Na dopoldanski seji je prvi govoril demokrat Milan Grol. Kritiziral je proračun. Posebno ostro se je izražal o notranjem ministru Boži Maksimoviću. Napadal je hudo tudi Nikolo Uzunoviča, češ, da svojo politiko temelji na tem, da hoče na vsak način za sebe rešiti ugoden položaj in ostati na vladi.

V istem smislu je govoril demokrat Grga Angjelinović, ki je posebno naglašal hrvatsko

stališče, češ, da nikakor ne gre, da se tako dolgo vlada brez Hrvatov. Zavzema se za razširitev koalicije, v katero naj vstopijo zastopniki Hrvatov.

Radičevac Vojković se je pritoževal nad terorjem vlade za časa, ko so bili radičevci na vladi, češ, da so bili radikali že takrat ne-ljalni zavazniki.

Na popoldanski seji je govoril radičevac Čelan, za njim pa radikal Svetozar Stanković.

Nato se je seja zaključila. Prihodnja bo jutri. Na dnevnem redu je nadaljevanje proračunske debate.

Seja glavnega odbora Demokratske stranke.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Včeraj je imel širši glavni odbor demokratske stranke sejo, na kateri je razpravljalo o strankini organizaciji. Izvolili so odbore za organizacijo stranke v Bosni, Hercegovini, Hrvatski in Slavoniji. Nadalje so govorili o delu stranke. Na seji so sprejeli sledečo resolucijo: 1. da se obnovi organizacija stranke po celi državi, 2. da se bo stranka borila za uresničenje svojega programa,

posebno za okrepitev in zajamčenje ustavnih pravic državljanov. Z ozirom na težko gospodarsko stanje ljudstva mora stranka pri svoji akciji posvetiti posebno pozornost reševanju gospodarskih problemov v smislu in v meah svojega programa, da se zajamči pravilni razvoj kmetijstva, kateremu se mora ohraniti toliko potreben značaj kmetijske demokracije.

Pričetek ženevskih razgovorov.

PRIČETEK SEJ SVETA DRUŠTVA NARODOV. — MASARYK TUDI PRIDE V ŽENEVO. — RUSKO-ANGLEŠKI SPOR BO GLAVNA TOČKA ZASEBNIH RAZGOVOROV. — KITAJSKO VPRAŠANJE PRED DRUŠTVOM NARODOV.

v Ženeva, 7. marca. (Izv.) Danes so se pričele seje sveta Društva narodov. Seja je pričela ob 11. uri in je bila do polpodne tajna. Seji je predsedoval dr. Stresemann.

v Ženeva, 7. marca. (Izv.) Na javni seji sveta je poročal japonski zastopnik o delu odbora za higiensko vprašanje. Predlog Chamberlaina, ki ga je podpiral tudi Stresemann, da se naj v ta odbor pritegnejo s sodelovanju tudi ženske, je bil z odobravanjem sprejet.

Praga, 7. marca. (Izv.) Predsednik Masaryk, ki v kratkem nastopi svoje potovanje v Egipt, se bo ustavil v Bernu, da tam obišče predsednik Motta. Pri tej priložnosti se bo predsednik zadržal dva do tri dni tudi v Ženevi, kjer se bo sestal z vsemi važnejšimi državniki, ki prisostvujejo zasedanju Društva narodov.

v Ženeva, 7. marca. (Izv.) V ospredju privatnih razgovorov med državniki bo predvsem rusko-angleški spor. Nemčija bo poskušala dobiti vlogo posredovalca. S tem je v zvezi tudi prihod varšavskega nemškega poslani-

ka v Ženevo, ki pride sem na izrečno željo dr. Stresemanna.

v Ženeva, 7. marca. (Izv.) Kitajski član sveta Cangčungču je izjavil časnikarjem, da on ne namerava spraviti v razgovor kitajskega vprašanja. Kitajska vlada si je pridržala pravico, da poda odgovor na angleški memorandum tajništva Društva narodov. Poslanik pa dosedaj iz Pekinga ni prejel nikakih navodil. Stališče Kitajske pa bo vsekakor zelo pomirljivo.

Berlin, 7. marca. (Izv.) Nemški poslanik v Varšavi bo na dr. Stresemannovo željo odpotoval v Ženevo. Očitno hoče Nemčija ob tej priliki, ko se srečata poljski in nemški zunanji minister v Ženevi, poizkusiti z obnovo pogajanj za trgovinsko pogodbo. Ta pogajanja so namreč zadnji čas popolnoma zastala. Razmerje med obema državama pa nikakor ni kritično. Te dni se vrne v Berlin predsednik poljske gospodarske delegacije za pogajanja z Nemčijo dr. Prodzinski, da sklene dogovor glede namestitve poljskih sezonskih delavcev v Nemčiji.

Stalno napredovanje kantonske armade.

New York, 7. marca. (Izv.) Sunkiang, ki leži 30 milj južno od Sangaja so 3. t. m. zavzele kantonske čete. Železniško progo Nanking-Sanghaj je napadla že na več mestih konjenica južnih čet in tračnice razdrli. Kantonske čete prodirajo v treh kolonah. General Cang-čung-čang je v obupnem položaju. Med četami, ki so se koncentrirale pri Sunkiangu so upori na dnevnem redu. Nekateri polki so že prestopili h Kantoncem. Sanghaj sam je v veliki nevarnosti. Računajo, da bodo tekom tedna kantonske čete že v mestu.

Paris, 7. marca. Kitajci so se odločili, da

poročila z vojnih pozorišč so zelo skromna, tako da izgleda, da je položaj prav resen. Iz Londona javljajo, da so konzularne oblasti v Sanghaju prišle končno do sporazuma glede obrambe mesta.

v Sanghaj, 7. marca. (Izv.) Kantonske čete stalno napredujejo in vedno še dobivajo nova ojačenja. Prekoračile so že včeraj Jangcekiang. Zasedle so tudi železnico v Nanking.

26 milijonov za regulacijo rek.

SEJA VLADE.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Zvečer se je vršila seja vlade, na kateri se je razpravljalo o nekaterih resornih zadevah ter o delu v narodni skupščini v zvezi s proračunom in v zvezi z amandementi, ki jih bo vlada predložila.

v Belgrad, 7. marca. (Izv.) Ministrski svet je danes na predlog kmetijskega ministra dr. Kulovca sprejel med drugimi važnimi amandementi tudi amandement v znesku 26 milijonov dinarjev za regulacijo rek Drave, Save in Donave.

Dr. Kulovec izdelal zakon o kmetijskih zbornicah.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Kmetijski minister dr. Kulovec dela na načrtu zakona o kmetijskih zbornicah, ki bi bila po vzoru trgovskih, industrijskih in obrtnih ter delavskih zbornic zastopnica kmetijstva. Načrt bo v kratkem gotov, nakar ga bo dr. Kulovec predložil vladi, nato pa parlamentu.

Trgovinska pogajanja s Češkoslovaško.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Na današnji seji češkoslovaške in naše delegacije za sklepanje trgovinske pogodbe med obema državama so člani dokončali prvo periodo svojega dela. Razpravljali so o zahtevah, ki bodo predmet proučavanja korporacij obeh držav, ki bodo v kratkem času pozvane, da čimprej podajo svoje mišljenje o teh zadevah, da bi se mogla pogajanja kmalu nadaljevati v Češkoslovaški.

Konferenca slovenskih hmeljarjev.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Včeraj se je v kmetijskem ministertvu vršila konferenca zastopnikov slovenskega hmeljarstva. Konferenci so prisostvovali tudi poslanci dr. Hodžar, Vladimir Pušenjak in Stefan Falež. Od interesentov so prišli iz Zalca Vinko Vabič, Fran Roblek, Viljko Senica, Ivan Marolt, Josip Tiršek iz Polzele in dr. Godnič iz Celja. Na tej konferenci se je razpravljalo o zaščiti domačega hmeljarstva in o korakih, ki jih je treba v to svrhu podvzeti. Prihodnje dni se bo na poziv kmetijskega ministra vršila konferenca interesentov hmeljarstva iz Bačke in Baranje, nakar bo kmetijski minister storil potrebne korake.

SPREMEMBE

V NAŠI DIPLOMATSKI SLUŽBI.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Dosedanji pomočnik zunanjega ministra Jovan Marković je imenovan za poslanika v Bernu. Na njegovo mesto pride Cincar-Marković, dosedanji opravnik poslov v našem poslanštvu v Budimpešti. Dosedanji poslanik v Bernu Milutin Jovanović je zaenkrat postavljen na razpoložanje in bo morda imenovan za poslanika v Budimpešti.

POVELJNIK AMERIŠKE FLOTILJE V BELGRADU.

Belgrad, 7. marca. (Izv.) Danes od 5 do 8 se je vršila v dvoru Čajanka na čast ameriškega podadmirala Burrage. Podadmiral Burrage se že par dni nahaja v Belgradu v poloficielni misiji. On je poveljnik ameriške flotilje v Evropi. K čajanki so bili povabljeni zastopniki diplomatskega zbora in ministri.

RADIČEVCI IN PRIBIČEVIČ.

v Zagreb, 7. marca. (Izv.) Današnji »Večerc«, ki podpira politiko radičevcev, prinaša iz Belgrada ostre napade proti Pribečeviću. Pravi, da hoče Pribečević zopet osnovati narodni blok, da hoče stopiti med radikale in zavzeti tam Pašičevo mesto. Napadi so značilni radi tega, ker se ni dolgo tega, ko so se snovale politične zveze med SDS in HSS.

SEJA VODSTVA HSS.

v Zagreb, 7. marca. (Izv.) Danes je prišel iz Belgrada Pavle Radič, da poroča predsedstvu HSS o političnem položaju. Seja vodstva HSS se je vršila na stanovanju Stevana Radiča.

Intrige.

Ko se je sestavila sedanja vlada s sodelovanjem SLS, jo je g. Pribičević označil kot predpustno vlado, ki se bo komaj par dni držala. In to prorokovanje šefa SDS je bilo edino upanje, ki se ga je oklepalo »Jutro« v svoji neskončni bojesti nad tem, da so klerikalci na vladi: Zdaj pa teče že šesti teden, ta vlada pa še vedno stoji. »Jutra« se loteva obup. Šest tednov že napoveduje svojim pristašem polom »klerikalnega režima« in prihod velike spasonosne vlade s SDS na čelu, a doživi vsak dan samo kako novo blamažo.

Ves pretekli teden je na dolgo in široko pripovedovalo, kako se radikalni kar pulijo za SDS in so pripravljeni, takoj klerikalce vreči ven, samo če bi prišla SDS v vlado. Kar je bilo sveda vse samo »Jutro« švindla. Da se pa iz tega švindla spet izkoplje (ker so namreč tisti sicer redki ljudje v Žerjavovskem taboru, ki pokukajo tudi še v kako drugo časopisje, začeli zabavljati na tako otročje in popolnoma nesmiselno prikrievanje dejanskega položaja, ki SDS na Slovenskem, kjer ljudje vendar še niso vsi na glavo padli, samo škoduje), obrača »Jutro« zdaj vso stvar tako, češ da je bila tista radikalna ponudba samo intriga vlade proti SDS. Sedanja vlada sploh da intrigira na vse strani, da razbije opozicijsko fronto.

Seveda se mora vsak razsoden človek na to vprašati, zakaj neki bi bilo treba vladi, ki ima svojo večino, intrigrirati proti opoziciji? Pač pa ima narobe opozicija ves interes na tem, intrigrirati proti vladi in jej podminirati tla. In to pozicija tudi prav pridno poizkuša, posebno pa gg. Pribičević in Radić, ki sta postala zdaj debela prijatelja. In seveda mora pomagati tudi »Jutro« pridno intrigrirati. Po svoje seveda. Pa je v teh šest tednih proti SLS intrigriral več ko pa vseh dosedanjih osem let skupaj. Kajpak brez vsakega efekta. Zakaj vse »Jutrove« intrige imajo to eno napako, da so preneumna. Vedno le to eno in isto: klerikalizem, škof, papež, stara Avstrija, protidržavnost, separatizem... Na vse te publice danes nobena resna javnost več ne reagira. In mora »Jutro« že iznajti kakšen nov protiklerikalni šlager, ki bi morda še užgal.

Svetujemo mu zato, naj »Jutro« razpiše nagrado za najboljši protiklerikalni šlager, morda se pa le najde v SDS-arskem taboru kaka brihtna glava, da ga pogruntja. Tudi nas bi to zelo razveselilo, kajti nam je že naravnost mučno gledati, kako se mora »Jutro« dan na dan boriti proti klerikalnemu zmaju s tisto povegrano liberalno helebardo iz starih e. kr. časov, ki jo je celo starina »Slov. Narod« že zavrgel kot neporabno. In je pobijanje klerikalnega zmaja s takim nezadostnim orožjem tudi sicer obžalovati, ker je to prav za prav trpinčenje živali. Pa bi moralo proti temu primerno nastopiti vsaj društvo za varstvo živali.

Beleške

△ Za najboljšo koncentracijo se je zdaj izjavil g. Stjepan Radić, a ta bi bila po njegovem mnenju vlada, v kateri bi bila večina Srbov, Hrvatov in večina Slovencev. — G. Radić pa je zdaj v skupni opozicijski fronti z g. Pribičevićem. In ko bi se to zgodilo, kar g. Radić želi, bi šla potemtakem prvič ta fronta vsak sebi, drugič pa ostala SDS spet na dilei. Zato se bo »Jutro« radi te Radićeve izjave gotovo hudo razburilo. Ali naj se nikar ne razburja. Ker je to gotovo spet kaka intriga klerikalne vlade, kakor je bila tista ponudba SDS. Mi sumimo naravnost SLS, da je ona nahujkala g. Radića, naj reče tisto o večini Slovencev. Pozor torej pred nadaljnjimi intrigami! In le hladno kri obdržati. Hladno kri! Kajti ravno to nedeljo je g. Pribičević na SDSarski konferenci v Banjaluki zopet to-le povedal: »SDS ima danes mnogo upanja, da postane jedro nove stranke, ki se bo ustanovila iz vseh onih elementov, ki se zavzemajo za državljansko svobodo in pravi parlamentarizem.« Torej kaj za to, če SDS ne pride do vlade? Zato bo pa postala jedro nove stranke, ki... itd. In to je vsekakor tolažljivo.

△ Obračunavanje. Govor, ki ga je imel g. Pucelj v narodni skupščini (in s katerim jo je g. Pucelj polomil kot še nikoli), je vzbudil v Žerjavovem taboru veliko zadovoljnost in »Jutro« mu je posvetilo svoj nedeljski uvodnik. Predvsem zato, ker je bil ta govor energičen obračun s klerikalno politiko, kar je tudi sam poudaril. No, pa to je tu postranska stvar. Torej »Jutro« je zadovoljno z g. Puceljem, ker da je obračunal s klerikalno politiko. Zato pa obračuna »Jutro« v zahvalo v istem članku s politiko g. Pucelja in piše: »Geslo »samo kmet bo rešil kmeta«, to je ena najbolj plehkih fraz, s katero se ponižuje seljaštvo, ki tvori prav za prav narod, ter se sili v razredno borbo...« — Imenitno! Ravno to geslo pa je geslo stranke g. Pucelja, in to stranko s tem geslom je postavil v svet dr. Gregor Žerjav. In ta stranka je res ponižala našega kmeta, da ga bolj ni mogla. — Tako je torej g. Pucelj obračunal s klerikalci, »Jutro« zato pa z njim in dr. Žerjavom skupaj. Roka roko umije.

△ O našem kmetu bi »Jutro« rado kaj pisalo, zraven ga pa imenuje »seljaka«. — Torej ta naprednjakarska gospoda, ne samo da je našega kmeta proglasila za kvalitativno manj vrednega, politično nezrelega in kulturno zaostalega, bi mu vrhu vsega rada vzela še njegovo pošteno slovensko ime. Našega kmeta

hočejo reševati, pa z njim še slovensko govoriti nečejo oziroma ne znajo več!

△ Ali bomo znali? »Jutro« piše: SLS je nam vsem vrgla rokavico. Obnoviti hoče stare avstrijske čase in prakse deželnega odbora kranjskega. Obnavlja kulturni teror, ki ga bolj in bolj zastruje. Ali ji bomo znali odgovoriti? — Ne boste znali, gospoda slavna! S temi vrticami samo, ki ste jih postavili pred to vprašanje, dokazujete več kot dovolj, da vas zadnjih trideset let prav nič ni izužilo, prav čisto nič, da ste torej politično za najmanj trideset let zaostali in duhu in razmeram današnje dobe torej absolutno niste došli in niste kos. Nikdar vi ne boste znali odgovoriti na to, kar potrebuje in zahteva slovensko ljudstvo.

„Peti“ evangelij in papeževa nezmotljivost po „Jutru“.

L. 25.

Pred kakimi 14 dnevi je šla skozi časopisje vest, da se je našel neki stari evangelijski rokopis, ki se ne ujema z našimi štirimi evangelijskimi. Strokovnjaki si še niso na jasnem, ali je to falsifikat ali pa kak apokrifni evangelijski, kakršnih je že znano več iz prvih krščanskih stoletij. »Jutro« pa s slastjo prinaša poročilo o »petem« evangelijskem, po katerem ima Kristus »brate« itd.

Še bolj pa je »Jutro« z dne 5. marca v »skrbah« radi papeževe nezmotljivosti. Kaj pa je temu povod? Nič manj kakor prevod ene hebrejske besede »poked« v II. Mozesovi knjigi, 20. poglavje, peti verz. Da bo stvar jasna, prepisimo peti in šesti verz tega poglavja po Wolfovi slov. bibliji: »Ne molji jih (malikov), in ne časti jih; zakaj jaz sem Gospod, tvoj Bog, močen, goreč Bog, ki pokorim (ta beseda se glasi hebrejski: poked) hudobijo očeta nad sinovi do tretjega in četrtega rodu nad njimi, ki me sovražijo, in skazujem milost do desetototnega rodu tistim, ki me ljubijo in spoštujejo moje zapovedi.«

V Budimpešti živi bibličist Benjamin Donath, ki uči, da se hebrejski izraz »poked« ne sme prevajati s »pokorim« ali »kaznujem« ali »maščujem«, ampak z »uvažujem« ali »v poštven jemljem« (kot olajševalni nagib); »Jutro« izraz »spominjam se« ni točen. Sv. Hieronim, naš rojak, bi po tem napačno prevedel hebrejski »poked« z latinsko »visitans«, to je »obiskujem« (s kaznijo), kar je prešlo iz Hieronimove vulgate v druge prevode. Vatikanska biblična komisija, ki revidira že 20 let Hieronimovo vulgato, in je izdala pred kratkim še popravljen prvo knjigo Mojzesovo, je poklicala Donatha k sebi v Rim, da bi ji razložil utemeljitev novega prevoda za »poked«. Donath je prišel v Rim in je v vatikanski knjižnici razlagal obširno svoj prevod pred kardinalom-benediktincem Gasquetom, predsednikom biblične komisije, in referentom iste komisije, izdajateljem revidirane I. Mozesove knjige, benediktincem škofom Quentonom. Kardinal Gasquet, ki popolnoma obvlada hebrejščino, je z Donathom pregledal vsa mesta ev. pisma, na katerih se nahaja hebrejski glagol »poked« ali »pakade«. Kardinal je po nekem, seve neavtentičnem poročilu izjavil, da je hebrejski izraz res dvoumen. Kardinal je pokazal Donathu jeruzalemski list »Bolletino di Palestina«, v katerem se razpravlja Donathov prevod. Jeruzalemski patriarh je papežu poročal o tem članku in papež je oddal zadevo pristojni biblični komisiji, ki je nato povabila Donatha v Rim. Strokovnjaki bodo še dolgo študirali, preden se bo odločilo, kateri prevod je bolj pravilen. — S papeževno nezmotljivostjo pa nima ta »poked« seveda nič opraviti. Kaj pa napravi »Jutro« s tem »pokedom«? Pod debelim napisom »Biblija ima napako« piše med drugim:

»Talmudist je bil zaslišan in je razložil svojo tezo kakor v Budimpešti; povedal je, da se je beseda »poked« doslej razlagala kot glagol »kaznovati« mesto »spominjati se«. Svetopisemski verz, ki govori o maščevanju božjem nad otroci zemlje, torej ni bil pravilno razložen; mesto o »kazni« bi morale razlage govoriti o tem, da se bo Bog »spominjal« grehov očetov, ki so jih storili in ki so prešli na otroke. Kardinal Gasquet, predsednik komisije za razlaganje svetega pisma, je ob tej priliki pokazal Donathu pismo jeruzalemskega patriarha, ki razlaga ono mesto na sličen način kakor talmudist iz Budimpešte (op. ref.: primerjaj zgornje pravilno poročilo o jeruzalemskem patriarhu!). To pismo je bilo predloženo v pogled tudi papežu, ki se je za stvar živo interesiral. In kako tudi ne — ko gre vendar za nezmotljivost, ki jo bo treba nedvomno popraviti! (Podčrtal referent, da se vidi »Jutro« vac naslada.)

V veliki vatikanski biblioteki se je razvila o predmetu med židovskim talmudistom (Jutro piše dosledno napačno talmudist) in kardinalom ter člani komisije velika debata. Govorilo se je v treh jezikih: v hebrejskem, v latinskem in italijanskem. V diskusijo je posegel tudi pater Quentin, zgovorni in bistroumni benediktinec, ki je skušal zagovarjati vatikansko tezo, da mora ostati vse pri starem; toda Donath ga je kmalu posekal (op. ref.: »Jutro« si predstavlja newyorški šahovski turnir!) in kardinal Gasquet se je moral umakniti ter priznati, da je katoliška cerkev v zmoti (op. ref.: tako ni prevedel samo sv. Hieronim za katoliško cerkev, ampak tudi druge cerkve so splošno tako prevajale in Judje sami so »poked« tako doslej razlagali).

Končna odločitev v tem delikatnem vprašanju pa kljub temu ni bila storjena. Komisija za kontrolo svetega pisma se bo vnovič sestala in bo na podlagi izjav najboljših svojih tolmačev biblije ukrenila, kar se ji bo zdelo primerno in za vatikansko cerkveno politiko umestno (podčrtal referent, da se bolj vidi jutrovske ton).

Donath se je medtem vrnil v Budimpešto in je začel z mrzlično naglico nabirati novo gradivo, s katerim hoče podpreti svojo trditve. Podoba je (op. ref.: iz katerega jezika je le vzelo »Jutro« to podobo?), da bo prišlo med talmudistom in med Vatikanom do srditega besednega dvoboja. (Op. ref.: Ne gre za srdit besedni dvoboj, ampak bibličisti vseh veroizpovedi so zainteresirani na tem, da se doseže prvotni pomen tega hebrejskega glagola »poked«; za papeževno nezmotljivost in vatikansko cerkveno politiko pa se »Jutro« naj nikar ne boji, ker ne prideta tu v poštev, naj se »poked« prevaja tako kakor sv. Hieronim, ali pa tako, kakor misli Donath.)

Socialni vestnik

Žerjavov pravilnik za bratovske skladnice.

Da bo enkrat konec hvalisanja tega pravilnika po »Jutru«, katerega je izdal Žerjav in proti kateremu je nastopilo splošno vse delavstvo tako, da se je v Ljubljani na rudarskem glavarstvu prenaradil in sta se vršili v Belgradu na ministrstvu za šume in rude tozadevno že dve anketi, — hočemo navesti glavne točke, ki so delavstvo razburile in jih za njihove že pridobljene pravice oškodovala.

Člen 6. med drugim pravi: — Vsak izvoljeni delegat ima en glas. Število glasov, ki pripada podjetjem, odnosno od teh imenovanim zastopnikom, je enako številu glasov na skupščini prisotnih delegatov.

Člen 8. govori: Glavni upravni odbor volijo prisotni delegati članov in zastopniki podjetja na glavni skupščini in sicer a) šest članov kot zastopnike delavcev in b) šest članov kot zastopnike podjetij.

Torej: Če glasuje le en delavec v prilog delodajalca, propadejo delavci z svojim predlogom bodisi na sejah krajevnih bratovskih skladnic ali pa na občnih zborih. (Slučaj predlog Pliberški na obnem zboru prejšnje nedelje.) Poprej pa je imelo delavstvo v bratovskih skladnicah dvotretjinsko večino, kakor je edino prav.

In kaj govori člen 48: Izstop iz dela radi zmanjšanja obrata. Ako si n. pr. tudi z 20 leti reducirani in če po preteku šestih mesecev ne stopiš v službo, izgubiš pravico na članstvo ali penzijo. To je pokazala posebno lanska redukcija.

Navedli bi lahko še več točk, naj pa te zadostujejo. Če je dobilo nekaj vpokojencev, ki so bili vpokojeni od 1. 1925. naprej, malo lepše pokojnine, vprašamo, kje so ostali pa oni tisoči kronski starovpokojeanci, ki dobivajo 10—44 kron mesečno? Sicer je pa glavno za nas to, da se pravilnik popravlja in da zopet pridobi delavstvo vsaj ono, kar je že imelo.

NEENOTNOST V ANGLEŠKI DELAVSKI STRANKI.

v London, 7. marca. (Izv.) Listi poročajo, da je Mac Donald radi neenotnosti delavske stranke v kitajskem vprašanju jako razočaran.

Splošno stanje v mariborski oblasti.

(Referat namestnika velikega župana dr. Stareta na prvi seji oblastne skupščine 23. februarja 1927.) (Dalje.)

Obrtništvo v oblasti.

Kakor se je povodom volitev v zbornico za obrt, trgovino in industrijo v Ljubljani ugotovilo, je v mariborski oblasti skupaj 18.157 obrtnih upravičencev, in sicer 12.757 obrtnikov, 165 industrijalcev in 5235 trgovcev.

Snovanje industrijskih in obrtnih naprav v teh letih je bilo malenkostno, kar je posledica gospodarske krize. Omeniti je le ustanovitev tekstilne tvornice v Mariboru in razširitev omrežja Falske elektrarne iz Ptujera preko Ormoža v Središče in iz Ormoža preko Ljutomera v Mursko Soboto. Končno daljnovod Zadruga elektrarne v St. Ilju, ki dobi električno strujo iz Avstrije. Obeta se elektrifikacija občine Trate, v obravnavi je projekt daljnovoda Falske elektrarne Ormož-Ledanj (Hrvatsko).

V vsem času oblastne uprave se je v II. inštanca poddelilo le 29 obrtnih koncesij. To so stavbeni obrti, elektrotehnična podjetja, zobotehniške koncesije, posredovalne službe, tiskarne knjižarne itd. Med temi je omeniti pridobitev koncesije za prevažanje potnikov na avtomobil. Progi Maribor-Celje in Maribor-Dravograd po mestni občini mariborski, ki ima namen, oživiti vrtili še druge avtomobilske proge v okolici mariborski, za kar so prošnje že vložene. Avtomobilni promet se je povečal še z zasebno koncesijo na progi Rečica ob Paki-Gornji Grad, Maribor-Ptuj in Maribor-Svečina.

Število sejmških občin je 110. Upravičene so do 409 letnih blagovnih in 871 živinskih sejmov. Več sejmških pravic se je podelilo v obmejnih krajih, da se z ozirom na novo trgovsko pogodbo poživi promet z Avstrijo.

Organizacija obrtnikov in trgovcev v obliगतnih obrtnih združenj in trgovskih gremijih je skoro popolna. Število obligatornih obrtnih združenj je bilo koncem leta 1926 119. Od teh je 23 gostilničarskih združenj, ki so včlanjene v Zvezi gostilničarskih združenj v Celju, ter 14 trgovskih gremijev in združenj, ki so izvzema eno včlanjeno v Zvezi trgovskih gremijev in združenj v Ljubljani. Ostale obrtne združenje so včlanjene v Splošni zvezi obrtnih združenj v Mariboru.

ran. Ne bilo bi nikakega presenečenja, če bi že prihodnje dni odstopil kot voditelj stranke. To je toliko verjetneje, ker misli Mac Donald v kratkem oditi na potovanje v Ameriko. Imenujejo se že osebe, ki bi stopile na Mac Donaldovo mesto.

REKONSTRUKCIJA PRUSKE VLADE.

Berlin, 5. marca. (Izv.) V pruski vladi se je izvršila delna rekonstrukcija. Ministrski predsednik Brauns je sprejel demisijski justičnega ministra dr. Zehnhoffa in imenoval na njegovo mesto dr. Schmidta. Oba moža sta markantni osebnosti pruskega parlamenta. Dr. Schmidt je bil dalj časa predsednik centromovega parlamentarnega kluba.

VOLITVE V AVSTRIJI.

v Dunaj, 7. marca. (Izv.) Volitve v avstrijski parlament so določene na 24. aprila. Velikomemška ljudska stranka je kot glavno točko volivnega programa postavila zahtevo priklopite Avstrije k Nemčiji.

ZA AMERIŠKE IZSELJENCE.

v Washington, 7. marca. (Izv.) Sklep ameriškega kongresa, da stopi v veljavo nov izseljeniški zakon, ki bo določal kvoto priseljencev po narodnostih, šele čez eno leto, je danes podpisal tudi predsednik Coolidge.

DAVEK NA SAMCE NA GRSKEM.

v Budimpešta, 7. marca. (Izv.) Ogrska vlada pripravlja nov zakonski načrt, po katerem se bo uvedel davek na vse neoženjene, ki so stari nad 40 let. Dohodki tega davka se bodo porabili za podporo revnim družinam z več otroci.

Francija za svojo obrambo.

Pariški parlament je pričel razpravljati o zakonu o industrijski organizaciji države v vojnem času in o zakonu o reorganizaciji narodne vojske. Oba zakona tvorita enoto. Po skušnjah iz zadnje svetovne vojne stremita zakona za tem, da izrabita in usmerita vse narodove sile v tak tok, da bi za slučaj potrebne vojne brambe vsak Francoz in vse francosko gospodarstvo služilo samo glavni cilju: obrambi domovine.

Država je razdeljena v dvestet gospodarskih in vojnih okrožij. Obojna okrožja morajo v vojni delati skupno. Zakonski načrt vsebuje popolno shemo in razpored vzajemnega dela tako v miru kakor v vojni. Najvišjo kontrolo ima v vsakem slučaju parlament. On sestavi in nadzoruje vlado, ki mora pripravljati in izvajati mobilizacijo. V ta namen postavlja parlament poseben svet za državno obrambo. V vojnem času se osnuje poseben organ: vrhovno poveljstvo, ki je vladi podrejeno. Novi zakonski načrt znižuje redno vojaško službovanje na eno leto. Nova francoska armada bo imela v miru 615.000 mož in 30.000 civilnih nameščencev.

Razpis.

»Katol. prosvetno društvo v Sv. Petru pod Sv. Gorami« razpisuje oddajo zidarskih del za nov društveni dom z dvoran in drugimi prostori. — Načrt in pogoji so na ogled vsako dopoldne pri predsedniku gradbenega oddaka Lojzetu Zorenč, posest v Sv. Petru pod Sv. gorami. — Ponudbe je vložiti najkasneje do 15. marca t. l. pri imenovanem predsedniku. 1672

Naročajte »Slovenca«!

Splošno stanje v mariborski oblasti.

(Referat namestnika velikega župana dr. Stareta na prvi seji oblastne skupščine 23. februarja 1927.) (Dalje.)

Obrtništvo v oblasti.

Kakor se je povodom volitev v zbornico za obrt, trgovino in industrijo v Ljubljani ugotovilo, je v mariborski oblasti skupaj 18.157 obrtnih upravičencev, in sicer 12.757 obrtnikov, 165 industrijalcev in 5235 trgovcev.

Snovanje industrijskih in obrtnih naprav v teh letih je bilo malenkostno, kar je posledica gospodarske krize. Omeniti je le ustanovitev tekstilne tvornice v Mariboru in razširitev omrežja Falske elektrarne iz Ptujera preko Ormoža v Središče in iz Ormoža preko Ljutomera v Mursko Soboto. Končno daljnovod Zadruga elektrarne v St. Ilju, ki dobi električno strujo iz Avstrije. Obeta se elektrifikacija občine Trate, v obravnavi je projekt daljnovoda Falske elektrarne Ormož-Ledanj (Hrvatsko).

V vsem času oblastne uprave se je v II. inštanca poddelilo le 29 obrtnih koncesij. To so stavbeni obrti, elektrotehnična podjetja, zobotehniške koncesije, posredovalne službe, tiskarne knjižarne itd. Med temi je omeniti pridobitev koncesije za prevažanje potnikov na avtomobil. Progi Maribor-Celje in Maribor-Dravograd po mestni občini mariborski, ki ima namen, oživiti vrtili še druge avtomobilske proge v okolici mariborski, za kar so prošnje že vložene. Avtomobilni promet se je povečal še z zasebno koncesijo na progi Rečica ob Paki-Gornji Grad, Maribor-Ptuj in Maribor-Svečina.

Število sejmških občin je 110. Upravičene so do 409 letnih blagovnih in 871 živinskih sejmov. Več sejmških pravic se je podelilo v obmejnih krajih, da se z ozirom na novo trgovsko pogodbo poživi promet z Avstrijo.

Organizacija obrtnikov in trgovcev v obliगतnih obrtnih združenj in trgovskih gremijih je skoro popolna. Število obligatornih obrtnih združenj je bilo koncem leta 1926 119. Od teh je 23 gostilničarskih združenj, ki so včlanjene v Zvezi gostilničarskih združenj v Celju, ter 14 trgovskih gremijev in združenj, ki so izvzema eno včlanjeno v Zvezi trgovskih gremijev in združenj v Ljubljani. Ostale obrtne združenje so včlanjene v Splošni zvezi obrtnih združenj v Mariboru.

Finančno stanje regulativnih hranilnic se zaradi postopnih odpisov avstrijskih vojnih posojil, za kar se vporablja čisti dobiček, stalno zboljšuje. Bančni polomi zadnjih let so imeli za posledico, da je prebivalstvo zopet dobilo zaupanje do denarnih zavodov, ki so radi jamstva občin in okrajev popolnoma varni. Regulativnih hranilnic ima v oblasti 14. Petnajsta se snuje v Murski Soboti.

Po dolgotrajnih pogajanjih z Zvezo za tujski promet v Ljubljani glede organizacije tujskega prometa v naši oblasti je prišlo do sklepa prizadevanj faktorjev, da se s sedežem v Mariboru osnuje samostojna tujsko-prometna zveza za mariborsko oblast. Ustanovni občni zbor se je vršil 5. novembra 1926. Ker so priprave za pričetek poslovanja tujsko-prometne pisarne v Mariboru v polnem teku, se je nadejati, da se bo ta pisarna otvorila ob pričetku letošnje tujsko-prometne sezone. S je ustvarjen organ, ki bo vršil pomembno nalogo propagiranja, posredovanja in olajševanja tujskega prometa v mariborski oblasti, ki po svojih naravnih posebnostih nudi tuju mnogo užitka, pa je kot izletišče, letovišče, kopališče in zdravilišče žal še mnogo premalo izrabljena. Da bo domača tujsko-prometna zveza kos svojim nalogam, treba, da jo podpro vsi, ki jim je na poživiti in pomnožiti tega tolikanj bogatega izvora ljudskih dohodkov.

Da je delovanje ekspoziture obrtno-pospeševalnega urada v Mariboru, ki obstoja še na papirju, zaradi manjkajočih kreditov onemogočeno, je znano. Na oblastni samoupravi bo, da tej za napredek obrtniškega velevarja ustanovi pripomoče do nekdanjega ugleda.

Isto ali ne dosti boljše je s strokovnim šolstvom. Brezskrbno obratujeta le dvorazredna trgovska šola v Celju in trgovska akademija v Mariboru, ustanovljena leta 1926. Obetaj 31 obrtnih nadzornikov šol je v več slučajih ogrožen, ker so razpoložljiva sredstva nezadostna. Tudi za 8 trgovskih nadaljevalnih šol so dosedaj zasigurane podpore nezadostne. Priporočam, da se oblastna uprava pri sestavi oblastnega proračuna ozre tudi nanja. (Dalje.)

Kaj se godi doma

Spomenik človekoljubja.

V dananjih časih, ko prevladuje grobi materializem in sebičnost, se mora beležiti kot redkost akt, ki se je vršil preteklo soboto, dne 5. t. m., v javni bolnici v Mariboru. Omenjenega dne se je vršila od oblastne direkcije razpisana kolavdacija novega oddelka za jetično bolne, katerega je zgradila protituberkulozna liga v Mariboru.

Pri kolavdaciji so bili navzoči ustanovitelj in duša protituberkulozne lige, priv. docent dr. Matko, predsednik, srez. poglavar dr. Ivapic, tajnik Ravter, blagajnik dr. Pavlič, odbornik Alt in zastopnik oblasti od gradbene direkcije in Ljubljani dr. Novak, od mar. vel. župana inž. Pfeifer, zdravstveni referent dr. Jurečko, srezki zdravnik dr. Podlesnik za mestno občino fizik dr. Wankmüller in inž. Baran, za bolnico upravitelj g. Stegner in graditelj, stavb. podjetnik g. Zivic.

Delo protituberkulozne lige je javnosti že dovolj znano, dasi ga še premalo ceni in vpošleva. Ambulatorij je postal pravo pribežališče vseh pljučno bolnih in revnejših slojev, ki si niso mogli preje privoščiti specialista in drugega zdravljenja ter so postali radi svoje revščine žrtve neizprosne jetike. V Ambulatoriju lige so jim zdravnik in moderna zdravilna sredstva, kot višinsko solnce itd. brezplačno na razpolago.

Ze z ustanovitvijo in vzdrževanjem ambulatorija, s poučnimi predavanji in tečaji je liga med našimi dobrodelnimi društvi zavzela prvo mesto. Tem večje priznanje in naravnost občudovanje pa zasluži drugo njeno delo, katerega je izvršilo z ogromnimi žrtvami v čudovito kratkem času. To je zgraditev oddelka za zdravljenje tuberkuloznih v mariborski splošni bolnici, delo človekoljubnosti, ki mu je v naših razmerah in časih težko najti primera.

Zgraditev zdravilišča za jetične je bil že dolgo časa eden glavnih ciljev docenta dr. Matka in lige. Zdelo pa se je, da bo ta cilj ostal nedosegljiv. Liga v javnosti v začetku ni našla pravega odziva, sredstev ni bilo od nikoder, uresničenje takega načrta pa je zahtevalo naravnost ogromne žrtve. Kljub negotovim izgledom na uspeh pa se je odbor lige z vso silo oprijel dela in s požrtvovalnostjo ter spretno organizirano akcijo v razmeroma kratkem času nabral toliko sredstev, da se je zgradil v bolnici idealno urejen oddelek za jetične.

Liga je žrtvovala za zgradbo okrog 700.000 dinarjev, od tega 302.035 Din 4 par v gotovini, ostalo v materialu. Denar se je zbral z raznimi podporami in prireditvami polagoma, materiala pa je bilo v kratkem času toliko zbranega, da je zadoščevalo za zgradbo prizidka, v katerem je novi oddelek. Parovi v materialu so obsegali les, opeko, cement in apno. Med darovalci so bili dobrotniki, ki so darovali po cele vagonne v vrednosti več desetisoč dinarjev.

Oddelek je nameščen v novozgrajenem nadzidku v južnemležečem traktu bolnice. Oddelek obstoja iz 5 sob, katerih vsaka obsega 3 postelje, nadalje iz 1 večje sobe za 5 do 6 bolnikov in 2 razrednih sob za 1 do 2 postelji. Slednjim stoji na razpolago lep balkon, med tem ko se bodo bolniki ostalih sob posluževali velike in prostorne prostozračne dvorane. Vse bolniške sobe z balkonom in prostozračno lopo so obrnjene proti jugu. Vse oddelek je opremljen z najmodernejšimi napravami za izločenje jetike.

Namenjen je nov oddelek le bolnikom z odprto, terejerno tuberkulozo. Ti nesrečniki tvorijo posebno v mestih, kjer vlada stanovanjska mizerija, stalno nevarnost za okolico. S tem, da se jih vzame iz družin ter se jim oskrbi tako rekoč nov, udobnejši dom, kjer so jim obenem na razpolago vsa potrebna sredstva za zdravljenje, je napravljen veliki korak za splošno pobjanje tuberkuloze in nakazana je smer, katere se bo morala tudi država držati.

V nedeljo, dne 20. t. m., se bo vršila blagoslovitev novega oddelka in predaja prostorov upravi bolnice. Tega dne bo novi oddelek tudi na ogled

občinstvu. Priporočamo, da si ga vsakdo ogleda, potem bo znal ceniti delo lige. Liga sama in njen ustanovitelj docent dr. Matko pa si je postavila s tem delom trajen spomenik.

Zlobna roka?

Dozdeva se, da je občino Ižakovci pri Beltincih v Prekmurju zadela usoda nesrečnih vasi Gorénjske, v katerih je teden za tednom razsvetljeval temne noči rdeč, strah vzbujajoč plamen in je budil speše žalostne plat zvona. Kar drug za drugim se vrstijo požari. Kako so nastali, kdo je bil krivec, nihče ne ve. Najprej je gorelo pri Stefanu Žižek, potem pri Kotrovih in nato pri Francu Poredoš. Vsi znači kažejo, da gre za hotene požire in o kakih slučajnih nesrečah skoraj niti govora ni. Najbolj značilno pri celi stvari je, da so si ti trije požari sledili natanko v presledku treh tednov in sicer je začelo goreti vedno v nedeljo ponoči okrog 11. ure, torej v času, ko ljudje spijo prvi globoki san. Razumljivo je, da se je prebivalstva lotil nemir. Saj nikdo ni varen in lahko vsak trenutek pričakuje, da bo tudi njegova hiša gorela. Strah je tem večji, ker ljudstvo ne ve, s kom ima opravka in od katere strani da pride nesreča. Noči so polne trepetov in mnogi sploh zaspati ne upajo, marveč čuvajo svojo domačijo. — Upamo, da se zadeva polagoma razjasni in da krivec pride do zaslužene kazni. Kdorkoli je, toliko se lahko reče, da mora biti prava zver. Ižakovci, so blizu Mure in je prebivalstvo razen drugih nezgodb moralo lansko leto mnogo pretrpeti vsled poplav.

Beda ga je gnala v smrt.

V nedeljo ob 9. uri dopoldne so našli v svoji sobi v Koroščevi ulici št. 5 v Mariboru obešenega 36 let starega in upokojenega železniškega kurjača Ivana Kraulanda. Rajni je služboval pred vojno v Trstu, kjer ima enega sina in hčer. Po prevratu se je naselil v Mariboru in živel od prihrankov ter malenkostne pokojnine. Celi Maribor ga je dobro poznal, ker je pobiral v Veliki kavarni par let dinarsko davčino. Bil je miren in trezen, a v zadnjem času je večkrat izjavljal, da si bo sam končal življenje, ker postransko službe ne dobi, prihranki so izčrpani, od skromne pokojnine pa ne more živeti. Prijatelji, do katerih se je obračal v bedi, so se zavzeli zanj in bi bil dobil službo kontrolorja pri mestnih avtomobilih, a si je končal pred nastopom službe iz obupa nad revščino življenja.

Za konja ga je oguljufal.

V Gačniku na Pesnici pri Mariboru je pošten ter marljiv posestnik Sekol, ki je povrh še težek vojni invalid. Pri tem Sekolu se je oglasil se dni zgovoren ter elegantno oblečen gospod, ki se je začel z vso meštarso gostobesednostjo pogajati za Sekolovega konja. Po dolgi barantiji sta se pogodila za žival z neznanecem, kateremu je bil konj še prav poseben všeč, ker je za vprego ter ježo. Nemanec je plačal Sekolu 200 Din are na kupljenega konja, po ostalo pa bi naj prišel Sekol v Maribor, ko bo konj vsestransko preizkušen. Kupec se je vsedel na konja in od tedaj ni videl Sekol ne neznanca, ne konja, za katerega je dobil le 200 Din. Naše poštene podeželane opozarjamo in svarimo, naj ne nasedajo ljudem, katerih ne poznajo niti po imenu. Danes se klati žalibog tudi po Sloveniji vse polno goljufov.

Avto zgorel.

Živinskemu prekopcu Martinu Vajdič se je pripetila v Podsredi nenadoma nesreča. Pripeljal se je v svoj rojstni kraj Sedlarjevo z avtomobilom ter nadaljeval nato vožnjo v Podsredo. Tu se je šofer opijanal ter pri povratku zavozil v jarek. Avto se je preuknil in pri tem je počil rezervoar za bencin. Z dvema paroma volov so spravili nato avto nazaj na cesto. Ko pa je šofer motor zopet pognal, se je bencin vnel in v hipu je bil celi avto

v plamenu. Ostalo je le ogrodje in motor, vse drugo je zgorelo.

Težke posledice fantovskega pretepa.

Gostilna »Pri Hrvatu« v fari Sv. Eme je bila preteklo nedeljo pozorišče krvavega in žalostnega dogodka. Pri pijanci so se fantje med seboj sporekli. Prišlo je do pretepa, ki se je izpremenil v pravi pokolj. V rokah fantov so se zablskali noži in na bojišču je obležal 1 mrtve, zaboden v srce, trije pa težko ranjeni, da so še komaj žive prepeljali v celjsko bolnico. Žalostne so posledice pijančevanja.

Poceni so prišli do pijače.

Posebno predpustno želo so si dovolili delavci v Banostru v Vojvodini. Kmet Pavle Dugalč je kupil vino in ga vozil domov. Med potjo se je ustavil pred gostilno in pil. Medtem ko je on

mirno pil, pa je prišla po cesti gruča delavcev, ki so bili dobre volje. Kar mirno so pristopili k vozu, odbili čep in točili. Sami so se ga napili in še vsakemu, ki je šel mimo, so dali. Tako je bil sod hitro prazen. Zavalili so ga k vodnjaku, ga napolnili z bistro studenčnico in zopet naložili na voz. Šele ko je kmetič pripeljal domov, je ugotovil, kaj je pripeljal.

Nepoboljšljiv zločinec.

Mladoletni H. v Zagrebu je poskusil strašen zločin. Polil je celo očetovo hišo, vso opremo in celo svojega očeta v postelji s petrolejem in je hotel zažgati, da bi zgorelo vse z očetom vred. K sreči je njegovo početje pravočasno opazil nek stanovalac v hiši. Zločinec je rojen 1. 1912. Bil je že večkrat kaznovan in so ga isti dan, ko je zvečer hotel zažgati očeta in hišo, izpustili iz kaznilnice na ponovne mile prošnje očetove.

Dnevne novice

★ Obolen je v Belgradu g. dr. Anton Korošec. Dobil je hripa. V soboto in nedeljo se je bilo bati, da pritisne pljučnica, kar se pa hvala Bogu ni zgodilo. Včeraj se je stanje g. dr. Korošca zboljšalo, vendar pa bo moral še nekaj dni ostati v postelji. Ljubljene mu načelniku SLS želimo mi kakor tudi vsi njegovi mnogobrojni prijatelji in častilci v vseh krogih, da bi čimprej popolnoma ozdravil. Iz Belgrada smo prejeli sredi se sledeče poročilo: Kmetijski minister je včeraj (ponedeljek) obiskal v demokratskem klubu Ljubo Davidoviča in ga obvestil o stanju bolezn dr. Korošca, ki je izven vsake nevarnosti.

★ Slovo velikega župana dr. Baltiča od uradništva. Včeraj ob 11 se je uradno poslovil od uradništva dosedanj veliki župan dr. Vilko Baltič. V svojem poslovnem govoru se je zahvalil uradništvu za vestno in točno delo, ki je zaneslo sloves, da je uprava Slovenije vzorna, po celi državi. Odhajajoči veliki župan dr. Baltič je izrekel željo, da ga ohrani uradništvo v dobrem spominu. V imenu uradništva se mu je zahvalil vladni svetnik dr. Rudolf Andrejka. Dr. Baltič se je poslovil še od vsakega uradnika posebe ter vsakemu podal roko. V tem pogledu — treba reči — je bilo slovo prisrčno. — Neposredno na to je odgovoril zbrano uradništvo novi veliki župan dr. Vodopivec Fran, poudarjajoč, kako naj bo uradništvo nepristransko pri reševanju uradnih spisov in uljudno pri občevanju s strankami, da bo naša uprava še polnejša. Novemu županu je predstavil vsakega uradnika posebe vladni svetnik Senekovič.

★ Novi veliki župan mariborske oblasti prevzel posle. V ponedeljek ob 11 predpoldne je prevzel g. dr. Schaubach posle velikega župana mariborske oblasti. Ob tej priliki se je poslovil od uradništva dr. Pirkmajer in je bilo uradništvo predstavljeno novemu g. velikemu županu.

★ Pobožne želje. Parkrat je že objavilo »Jutro«, da pride odstavljani veliki župan dr. Pirkmajer za načelnika v notranje ministristvo, a najbližja okolica bivšega velikega župana izjavlja, da so to le pobožne želje »Jutra«, ki bi rado na ta način vrnilo svojega eksponenta v notranje ministristvo. Dr. Pirkmajer sam si ne želi v Belgrad, ampak v Paris na Plojevo mesto. Zaenkrat je g. dr. Pirkmajer še v Mariboru in se mu ne mudi prav nikamor.

★ Sodnike bi naj bili žalili. Ker smo beležili o novem velikem g. županu dr. Schaubachu, da je bil eden najbolj objektivnih sodnikov, se obregava ob nas nedeljsko »Jutro«, češ, da smo s to našo ugotovitvijo žalili sodni stan, kakor da bi drugi sodniki ne bili obje-

ktivni. Vsi so objektivni, drago »Jutro«, toda tudi objektivnost ima svoje stopnje; eden je bolj objektivni; drugi menj. Saj ima tudi svetlost svoje stopnje.

★ Družabno poučno potovanje v Orient. Z danšnjim dnem se zaključijo priprave za potovanje. Udeležencev je petnajst, sami tehtni možje, ki hočejo Orient, predvsem biblične dežele, res tudi študirati. Obenem se zaključijo rok za prijave, ker je naročenih in deloma že plačanih petnajst prostorov. Udeleženci so prejeli točna navodila in se jih naj tudi točno držijo. — Še nekaj tednov, pa potujemo lastovkam naproti! — Pripravljalni odbor.

★ Združenje oblikujočih umetnikov (klub arhitektov) v okrilju Združenja oblikujočih umetnikov se je osnoval »Klub arhitektov« s ciljem usmeriti sodobno oblikujočo umetnost potom realnega, pozitivnega dela. — Člani kluba so obvezani prevzemati naročila potom Združenja in sicer vsa dela, ki pripadajo sodobni arhitekturi, to je izvrševanje načrtov za vse nadzemne stavbe nabožnega, pijetnega, profanega ali povsem utilitarnega značaja. V nadaljnjem vsa dela interjerja, tako napravo načrtov vsakovrstnega pohištva ali celotnih oprem ter pri tem tudi reševanje vseh dekorativnih nalog v ožjem smislu arhitekture ter grafične umetnosti in obrti. Posebno pažnjo bo Združenje polagalo na umetno obrtno stroke, ker razpolaga v tem pogledu s povsem izvežbanimi močmi, tako glede osnove kakor izvedbe, z ozirom na navedeni cilj kluba arhitektov se bodo posamezni člani za izvršena dela zadovoljili z minimalno možnim honorarjem, pri tem bodo pa skušali zadostiti vsem težnjam naročnika.

★ Novi ravnatelj drž. kmetijske šole na Grmu inž. Podgornik je nastopil svoje mesto dne 3. t. m. Želimo mu, da bi v težkih razmerah in v pomanjkanju, ki ga zavod sedaj preživlja, dosegel čim več uspehov.

★ Usposobljenostne preizkušnje za osn. šole se prične na drž. moškem učiteljski v Ljubljani dne 29. aprila 1927 ob 8 zjutraj. Pravilno opremljene prošnje za pripust k usposobljenostni preizkušnji naj se predlože po običajni uradni poti pravočasno pristojnemu okrajnemu šolskemu nadzorniku, da bodo najkasneje do 20. aprila v rokah izpraševalne komisije. Kdor bi ne bil pripuščten, se bo pravočasno obvestil, posebna vabila k izpiztom se ne bodo pošiljala. — Izpraševalna komisija za osnovne in meščanske šole v Ljubljani.

★ Na Raki bo letos živinski in kramarski sejem v sredo, 9. marca, ker bo v četrtek 10. marca kvaterni sejem v Skočjanu.

★ Kosta Hristić umrl. V nedeljo je umrl v Belgradu po kratki bolezni Kosta Hristić, bivši minister in poslanik. Najpreje je bil Hristić sodnik v Valjevu, pozneje uradnik v Belgradu, končno je postal pravosodni minister. Hristić se je bavil tudi s pisateljevanjem in opisal stari Belgrad.

★ Umrl je v Zabnici v nedeljo zvečer g. Andrej Vilfan, šolski upravitelj v Sori. Pogreb bo v sredo ob pol 9. Blagi pokojnik je bil skrben vzgojitelj in delaven član naših izobraževalnih organizacij. Bog bodi plačnik njegovi blagi duši!

★ Metulji so že pogledali na dan, ker jih je izvabilo par lepih dni. Invalid H. Puc iz Celja nam je poslal dva, ki ju je vjel na Starem gradu.

★ Kaj je z loterijo »Kat. prosvetnega društva v Sv. Petru pod Sv. gorami« mnogi vprašujejo. Poročamo, da se še zbranje ni vršilo, temveč je za nekoliko časa preloženo. Pač pa je loterijski odbor povišal število dobitkov od 1000 na 1100 komadov. Dan žrebana bomo pravočasno javili v »Slovencu«.

★ Požar. V nedeljo zvečer se je opazil v smeri Velike nedelje — Ključarovi zelo velik požar. V trgu se ni znano, kje je gorelo, po velikosti ognja sklepali pa je moral biti goreči objekt zelo velik.

★ Smrtna kosa. V Spodnji Šiški je včeraj zjutraj umrl g. Bruno Fava i, državni uradnik in rezervni podporočnik. — V Postojni je umrl v nedeljo, 6. t. m. g. Ludvik Čuk. Blag jima spomin!

★ Dve nagli smrti. Iz Zirov nam pišejo: Pretresljiv dogodek se je pripetil v pustni noči v našem kraju. Luka Lozar in njegova žena sta šla v gostilno h »Bahaču« v Stari vasi. Tu

„Čas“.

Raynkar je izšla tretja številka »Časa«. Dve vlevažni vprašanji stojita danes v ospredju vsega javnega življenja, nele pri nas, ampak skoro v vseh državah: kakšno usodo bo imel dosedanj parlamentarizem, in pa, kaj je z nacionalizmom. Obe ti vprašanji obravnava pričujoča številka »Časa«.

V prvi razpravi (str. 125—162) odgovarja dr. Andrej Gosar na vprašanje, sta li moderna demokracija in moderni parlament v krizi v tem smislu, da pravi: politična demokracija, ki je pridobitev francoske revolucije in ki je pomenila enakost vseh pred zakonom, ni v krizi, ampak bo pač ostala trajna pridobitev človeštva; tudi parlament s svojim načelom, da v državi odločuj večina, ni v krizi; pač pa je v krizi sedanja sestava raznih parlamentov, v katerih odločuje mrtva matematika (mehanično število), ne pa živo življenje, to je socialni stanovi države, vsak s svojimi posebnimi, bitnimi potrebami. Zato gre in mora iti razvoj od politične demokracije dalje k širšemu pojmu, k avtonomiji stanov in slojev, razvoj od sedanjega parlamenta pa dalje k dvema koordiniranim zbornicama, politični in socialnoekonomsni, ki ju je že predlagal Jugoslovanski klub (str. 153). Pisec nam na podlagi politične zgodovine in pa tudi na podlagi filozofske zgodovine (str. 150 nasl.) kaže najzastarane razvoje; odkriva nam vzroke, zakaj v državah raste nezadovoljnost s parlamentom. (Zanimivo je tudi dejstvo, da je že

pred 100 leti nemški romantik Fr. Schlegel nepovedal, da bo samo politični parlament kmalu poka al svojo onemoglost, ker ni nastal organično. Prim. Werner Thormann, Prophetische Romantik, Matthias Grünwald, Mainz, 1924.) Iz razprave pa tudi vidimo, da je pot do popolne avtonomije iz vzrokov, ki jih naštevata, še dolga, dolga (če je sploh na svetu dosegljiva).

Zelo pručno je, kako in za koliko vsa ta vprašanja (demokracija, avtonomija, ljudska volja, večina...), ki jih obravnava že Ušeničnikova Sociologija, dr. Gosar z novimi skušnjami kakor tudi z novo, važno sociološko literaturo pogloblja in širi. Razprava je pisana zelo pregledno: v treh delih, ki ima vsak tri poglavja. Kdor bo v naših družtvih predaval o francoski revoluciji, dobi na str. 126 in nasl. nekaj prav važnih podatkov. Skoro se nam vsiljuje paralela: ker 1. 1789 prva dva stanova nista hotela priznati enakosti glede obdavčenja (str. 127) se je ločil tretji stan in pričel z revolucijo — tako je tudi pri nas en velik vir neradovoljnosti davčna neenakost.

Pod zaglavjem »Pregledje« se pečata oba sestavka z nacionalizmom, prvi s sodbo nemških katoličnov (osem avtorjev) o tem vprašanju (str. 166—172), drugi pa, z veliko marljivostjo sestavljen po lamski francoski L'illustration (v 11 številkah) ter po Hochlandu (1926—27, januar) govori o italijanskem fašizmu, ki se zelo tiče nas in naše države. Oba sestavka je spisal dr. L. Sušnik.

Zelo prijetno se čita »Pisrpevek k vpra-

šanju o javnem mnenju v francoski Iliriji (dr. Melita Pivec): kaže nam, kako je bister opazovalec Pelleue sodil o našem narodu pred sto leti (str. 162—166).

Dalje prinaša ta »Čas« še tri nekrologe: o velikem geografu Jovanu Cvijiču (spisal dr. Iv. Rakovec) z navedbo in zanimivo oceno poglobljenih del pokojnikovih, o gimnaz. ravnatelju Fr. Wiethalerju (str. 178 sl.) ter o velikem dobrotniku Leonove družbe, veleindustrijalcu Andreju Gassnerju (str. 178 nsl.).

Končno sta prišli na vrsto v tej številki dve književni oceni: o »Zborniku znanstvenih razprav juridične fakultete ljubljanske« iz leta 1925-26 (avtorji so profesorji: L. Pitamic, A. Bilimovič, K. Šavnik, G. Tasič, M. Dolenc, M. Jasinski, R. Kušej, S. Lapajne, M. Škerlj) obširno govori dr. M. Malnerič, o dr. Fr. Kovarčičevi »Slovenski Štajerski in Prekmurju« pa Jos. Mal.

Zeleli bi si še več pregledov, ker si tujih revij ne moremo naročati.

»Čas« stane letnih 60 Din; naroča se pri upravi v Ljubljani, Kopitarjeva ulica 6, kolportajni oddelek. x+y.

Naznanilo!

Kdor želi letos imeti prvovrstno in najmodernejšo slikarijo, naj naroči le pri trdki

Ivan Martinc, slikar in pleskar, Ljubljana, Poljanska c. 20, cene konkurenčne in solidne.

se je žena opolnoči nenadoma zgrudila, zadeta od kapi. Poskusi z umetnim dihanjem so bili brezuspešni. Mrtvo so naložili na voz in odpeljali domov, gostilno pa zaprli. Zalostna novica se je hitro raznesla po vseh gostilnah, ki so se kmalu spraznile. Pokojna zapuščala osem nedorastlih otrok. — Dobra dva dni pozneje je prav tako na naglo umrl njen sosed 79letni Janez Tušar. Ko je šel v petek dopoldan ven, mu je postalo slabo in je začel klicati. Domači so prihiteli in ga spravili v hišo, kjer je kmalu izdihnil. Prejani dan je bil pri njem neki zdravnik, ki mu je popravil izpahnjeno nogo. Rekel mu je, da bo še dolgo živel. Za visoko starost je bil v resnici trden; lansko leto je še zidal. Obema družinama naše sožalje! — Mesariji so spustili cene govejemu mesu na 10 Din.

★ **Kap ga je zadela.** Posestnik in cestar Fran Primožič v Račici — župnija Loka pri Zidanem mostu, star komaj 40 let, dobra in mirna duša, se je podal zadnjo sredo zdrav k počitku. Ko ga je v četrtek zjutraj žena poklicala, da bi vstal, se ji ni več oglasil. Po noči ga je zadela srčna kap in zapuščala ženo in pet malih otrok. — Pogreb dne 5. t. m. je pokazal, kako ga je vse v župniji cenilo ter spoštovalo.

★ **Popravljen Zadnji »Ilustrirani Slovenec«** omenja med člani Jugoslovanske akademije znanosti v Zagrebu pomotoma tudi vseučiliškega profesorja (sedaj dekana tehniške fakultete) g. dr. Karla Hinterlechnerja. V resnici je dr. Hinterlechner član praške akademije znanosti. Tu je zunanji član že od leta 1919, ter je torej najstarejši član te akademije med Slovenci sploh.

★ **Velika vodna katastrofa za Vse svete** 1926 je uničila vse idealne naprave mladega Solčavskega Orla in odnesla celo tla stadiona z »domom« in ograjo vred. Vse to jim lahko pomaga vrtni za 5 Din. Toliko namreč stane ena srečka.

★ **Občini Begunje pri Cerkljici** je z odlokom velj. župana ljubljanske oblasti z dne 14. febr. 1927. O. št. 448 podeljena pravica do dveh letnih kramarskih in živinskih sejmov in sicer za govedo, konje, prašiče in drobnico. Sejma se bosta vršila na dan 18. marca in 8. oktobra vsakega leta. Ako pade na sejmiki dan nedelja ali praznik, se vrši dotični sejm na prihodnji delavnik. Prvi sejem se torej vrši dne 18. t. m. Kupci in prodajalci se vlijudno vabijo.

★ **Slovenski rojak v Ameriki ponesrečil.** Poslovodja Mihael Rojina iz ugledne ljubljanske rodbine Rojina, ki je stalno bival v mestu Canton, v državi Ohio v Ameriki, se je smrtno ponesrečil pri avtomobilski vožnji. Pokojni zapuščala ženo in dva otroke. Preostali naše globoko sožalje.

★ **Zadružni občni zbor »Kolektivne obrtne zadruga«** za politični okraj Radovljica na Bledu se bo vršil dne 19. marca 1927 ob 15 v prostorih restavracije Potočnik na Bledu, Grajska cesta.

★ **Ameriška pooblastila preskrbi in druge** ameriške posle uredi najhitreje in ceno: Dr. Ivan Černe, Gospodarska pisarna, Ljubljana, Miklošičeva cesta 6, poslopje Ljudske posojilnice.

★ **Avtomobilska nesreča.** V nedeljo zjutraj je v Zagrebu nek avtomobil, v temi zadel v nekega fjakerja baš v trenutku, ko je stopil z voza. Sunil ga je na tla in mu zlomil nogo. Šofer je avto takoj ustavil in ranjenega kočijaža prepeljal v bolnico.

★ **Avtomobilska nesreča pri Jaski.** Med Kračici in Jasko se je prevrnil nek avto v jarek in pokopal pod seboj šoferja in trgovskega potnika Alkalaja. Šoferju se ni nič zgodilo in je ostal nepoškodovan. Potnik Alkalaj je pa dobil težke rane na glavi in po celem telesu. Prepeljali so ga v Zagreb v bolnico.

★ **»Miss Yougoslavia — Miss Europa«.** Ob priliki znane konkurence lepotic je bila izbrana kot najlepša Jugoslovanka Hrvatica Zagrebčanka Štefica Vidačič. Te dni so jo v Berlinu izmed 10 lepotic iz raznih evropskih držav izbrali za »Miss Euvropa«. Kot taka je nastavljena kot filmska igralka pri filmski družbi »Fanamet« s tedensko plačo sto dolarjev. V nedeljo se je vrnila v Zagreb, kjer jo je občinstvo navdušeno sprejelo. Vidačičeva je časnikarjem izjavila, da je povsod nastopala kot Hrvatica in Zagrebčanka. Izjavila je tudi, da svojega imena ne bo spremenila. Sedaj se mora do junija naučiti angleščine, jahanja, tenisa in drugega sporta.

★ **Zborovanje Judov v Zagrebu.** V nedeljo so imeli zagrebški židje zborovanje, na katerem so nastopili govorniki iz Beograda in iz Jeruzalema, ki so govorili o položaju v Palestini.

★ **Krvavo delavsko zborovanje v Zagrebu.** V nedeljo je sklicala strokovna delavska organizacija na Vilsonovem trgu shod. Govorniki so se bavili z gospodarsko krizo. Proti koncu zborovanja so začeli vpadati komunisti z medklici, ki so dali povod pretepu. Med pretepom so razbili celo vrsto miz in stolov. Ranjenih je bilo več zborovalcev, katere so prepeljali v bolnico.

★ **Pri zaprtju, pehanju, bolečinah v boku,** bolečinah ob straneh, pomanjkanju sape, utri-

panju srca, migreni, šumenju v ušesih, omotici, slabem razpoloženju povzroči naravna Franz-Josef grenčica izdatno izpraznjenje črev in osvoboditev tesnobnih občutkov. Mnogi zdravniki vporabljajo »Franz-Josef« vodo z izbornim uspehom tudi pri zdravljenju trakuje.

★ **Nogavice, vezene in žepne robce** kupite najceneje v trgovini Osvald Dobeč, Ljubljana, Pred škofijo 15 in Sv. Jakoba trg 9.

Ljubljana

○ **Predsednik Kola jahačev in vozačev** v Ljubljani general g. Tripković je sprejel od ministra dvora sledeče pismo: Gospod predsednik! Nj. Vel. kralj je z zadovoljstvom sprejel izjavo udanosti, poslano ob priliki obnega zboru Kola jahačev in vozačev prestolonaslednik Peter v Ljubljani in je blagovolil odrediti, da se sporoči Njegova iskrena zahvala. Minister dvora Janković.

○ **Rokodelski dom.** Nocoj ob 8 pevska vaja. Vsi gg. pevci naj se je zanesljivo udeležijo!

○ **Ljubljanska sodaliteta** se snide v sredo 9. marca ob 5 popoldne v semeniški kapeli in dvorani. Referira dr. p. Hugo Bren: O ameriški dušnopastirski metodi in praksi. — Predsednik.

○ **Libreto k operi »Tajda«** (Kamposteljski romariji), spisal dr. I. Pregelj, uglasbil p. Hugolin Sattner, ki se bo v sredo 9. marca prvič izvajala v ljubljanski operi, se dobi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani za 10 Din.

○ **Proslava sv. Alojzija in sv. Stanislava** ob 200 letnici svetništva v nedeljo 13. marca ob 8 zvečer v veliki dvorani hotela Union. Spored: 1. M. Rožanc: Koncertna koronica. Orkester PZ. 2. Geslo naše mladine za pozdrav. 3. V. Winkler: Alojzijevska Deklamacija. 4. Bendel: Trnjuljica. Klavir. 5. V. Winkler: Sv. Stanislav. Deklamacija. 6. Mascagni: Ave Maria. Orkester PZ. 7. Dve imeni — ena misel. Govori dr. p. Roman Tominec OFM. 8. a) St. Premr: Himna sv. Stanislava. Dvoglasni zbor s spremljevanjem klavirja, b) St. Premr: Sem kakor oljka. Zbor in bas solo s spremljevanjem klavirja. 9. Koraki k svetosti. Skioptične slike razlaga dr. Gregor Rožman. Vstopnina: Rezervirani sedeži 10 Din, sedeži 5 in 3 Din, stojišče 2 Din, dijak 1 Din. — Dijaški Orel.

○ **Umrla je včeraj zjutraj** po dolgi bolezni v splošni bolnici v Ljubljani gdnja Lina Ravnihar v 28. letu starosti, uradnica pri drž. zdravilišču v Rogaški Slatini. Pogreb bo v sredo ob pol 4 popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice. Blaga in srčno dobra pokojnica naj v miru počiva!

○ **Danes, v torek, ob 20 v dramskem gledališču recitacijski večer** pesmi Srečka Kosovega. Nastopili bodo gospa Mila Šaričeva, g. Slavko Jan in g. Ciril Debevec. Uvodne besede bo govoril g. Alf. Gspan. Čisti dobiček prireditve, ki se vrši pod pokroviteljstvom častne dvorne dame gospe Franje dr. Tavčarjeve, je namenjen za izdajo izbranih pesmi pokojnega pesnika. Prepričani smo, da se bo tega večera udeležila vsa naša javnost, ki zna ceniti kulturna stremjenja naše najmlajše pesniške generacije, ki ji je bil vodnik prav Srečko Kosovel.

○ **Razstava mostavaških narodnih vezen** v Unionu. Javnost opozarjamo na razstavo narodnih vezen, ki jo prireja Anka Šajnčević iz Moslavine, v srebrni dvorani hotela Union in ki bo odprta še danes in jutri ves dan. Razstavljena so dela, ki so jih ondote kmetice same izvele na doma tkani svili in platnu: dekorativni predmeti (zavesa i. dr.), rute, otroške obleke in cele narodne noše. Vzorci so stari do 150 let. Vstop na razstavo je prost. Pričakovati je, da se bodo prilike poslužile med drugimi gojenke ženske obrtne šole, ker si vzorce lahko prerišejo.

○ **Prodavanje v radio-klubu.** Ker se v četrtek napovedano predavanje ni vršilo, bo prihodnje predavanje v torek 8. marca ob pol 9 zvečer. Predaval bo g. Povše o sistemu in zgradbi visokih, sobnih in okvirnih anten. Člane in prijatelje vlijudno vabimo.

○ **Bučno olje** najcenejše pri Kolšek u, Dunajska cesta št. 47.

Maribor

□ **Vsem nižjim državnim uslužbencem.** Združenje nižjih drž. uslužbencev pododbor v Mariboru vabi vse člane kakor tudi nečlane na izredno važni sestanek, ki se vrši v nedeljo, dne 13. t. m. ob 10 popoldne v hotelu »Kosovo«, Grajski trg 1. Poročal bo delegat, ki se je udeležil obnega zboru oblastnega odbora v Ljubljani. Ker je velike važnosti, je za člane obvezno.

□ **Resnici na ljubo** ugotavljamo, da je prinesla »Marburgerica« v nedeljski številki resnici in pohvalen članek o novem velikem županu g. dr. Schaubachu.

□ **Dobro obiskovano** proslavo 5 letnice Katoliške omladine v dvorani pri Götzu so posetili tudi prevz. škof dr. A. Karlin, veliki župan dr. Schaubach in mestni župan dr. I. Leskovar.

□ **Svečana predaja** od PTL novozgrajenega oddelka za pljučno bolne upravi javno

bolnišnice v Mariboru se bode vršila v nedeljo, 20. t. m., ob pol 11. uri dopoldne. Pol ure pred predajo se bode vršil V. redni občni zbor PTL z običajnim dnevnim redom. Podpornike in prijatelje lige, kakor tudi celokupna javnost se k svečanosti vlijudno vabi.

□ **Klub kat. akad. starešinstva** ima danes zvečer ob 8 v zdravniški sobi restavracije na kolodvoru svoj sestanek.

□ **Vlom v kino Apolo.** Vlomilci so pričeli zadnje mesece zelo predrzno strašiti po Mariboru. V noči od 5. na 6. t. m. so vlomili v čakalnico kina Apolo na Slomškovem trgu. Odprli so vrata v čakalnico z železnim drogom, nato pa se spravili z dletom nad dnevno blagajno, ki pa je bila prazna. Vlomili so nato v Luffet ter odnesli iz predala več zavojev čokolade. Škoda je neznatna.

□ **Rekorden obisk zaporov.** Včeraj se je nahajalo v policijskem zaporu 21 aretantov, med temi 4 radi tatvine, 5 radi odгона, 5 radi potepušstva, 3 razgrajči, 1 radi prekoračenja meje in 3 berači.

Uršnika

Judita. To nabožno igro s petjem vprizori na odru Rokodelskega doma tukajšnja Marijina družba dne 25. t. m. Snov je zajela iz sv. pisma in je zelo učinkovita. Tudi pevske točke se lepo prilagodijo besedilu. Ker je igra zelo primerna postnemu času, bo občinstvo gotovo do zadnjega kotička napolnilo dvorano.

Nesreča. Dne 4. t. m. je kopal delavec Karel Turk v kamnolomu na Verdu kamenje. Pri tem se je utrgala velika skala, ki bi ga bila zmečkala, da se ni pravočasno umaknil v stran. Vendar ga je del skale zadela na nogo in mu je zmečkal. Ponesrečenca so odnesli na nosilnice domov. Želimo, da bi mu poškodba ne zapustila trajnih posledic.

Smrtno ponesrečila bi bila pretekli teden oba otročiča tukajšnjega mesarskega mojstra g. Bradesko. Padla sta raz tukajšnje bry v vodo, ki ju je zanesla do grabelj. Po srečnem naključju je nezgodo opazil neki delavec, ki je prestrašena otročiča pravočasno potegnil iz vode.

Predpustnih veselje s plesom je bilo tudi letošnjo leto pri nas mnogo preveč. V teh slabih časih res ni umestno prirejati hrupne veselice, ki stanejo ne le veliki denarji, ampak tudi v kulturnem oziru nikomur ne koristijo. — Na pepelnico sredo ponoči so fantje vlačili plohe po vasi. To je star običaj, nad katerim se sicer ne spotika nihče, razen onih, pod čijih oknih se ustavijo, češ: Letošnji predpust je minil brez porok! — Najdostojnejši so se zabavali člani naših društev, ki so priredili dva zabavna večera s šaljivimi prizori, kupleti itd. v Rok. domu. Vsakdo se je lahko iz srca nasmajal nepriljubljenemu humorju, ki veje iz šaljivih prizorov, in ker ni bilo treba plačati nikake vstopnine, tudi nikogar žep ni bolel. Iz teh dveh razlogov kakor tudi vsled legega vtiša, je take razvedrilne prireditve pozdravljati in priporočati vsakomur, komur je na dostojni zabavi brez plesa res kaj ležeče.

Trbovlje

★ **Blamaža.** Znano je, da ministretvo za socialno politiko ni kompetentno nalagati davke ali določiti. Naše županstvo je pa ravno na to ministretvo vložilo vlogo za pobiranje doka 1 Din od premoga, namesto na notranje ministretvo, kamor spadajo občine. Županstvo ne skliče plenarne seje, da bi se tak važna zadeva obravnavala. Zadeva se ni razpravljala tudi ne na nobeni starejšinski ali odsekovi seji in na polzvedbo o tem ni nihče ničesar vedel. To za danes, ker smo zadevo že 14 dni zasledovali in vemo, da je imela vloga čisto drugi namen kot pa rešiti stanovanjsko krizo. Izgovor, da je finančna delegacija diktirala višino občinskega proračuna, je jalov, ker nobena občina si ni pustila take stvari diktirati.

★ **Nova avtobrigada.** Rudniško gasilno društvo se razvija nad vse lepo. Že sedaj ima krasno gasilsko opremo, te dni pa dobijo še novo avtobrigado, ki stane neocarinjena 40.000 Din. Motor ima 22/36 HP, je 4 cilindrski po 75x120. Obratov dela na minuto 1700 in se ohlaja z vodo. Z brigadno zvezan, dela pa po 8200 obratov na minuto. Črpanje vode do globčine 8 m, dvig vode v višino doseže 60 m pri 60 m³ vode na uro pod pritiskom 11—12 atmosfer. V nastrtu imajo tudi rešilno postajo. Rešilni avto bo stal od 110—250.000 Din. Avto bo urejen na toliko konjskih sil, da bo omogočeno voziti ponesrečence in obolele tudi iz bregovitihi kolonij kot n. pr. Dobrna. Pri rešilni postaji bodo stalno nameščeni ljudje. Čisti dobiček od proslave blagoslovitve nove avtobrigade je že namenjen za rešilni avto in je upanje, da se ta važna socialna naprava uresniči že v teku enega leta ali še prej, ker bo prispevala k stroškom tudi bolniška blagajna Bratovska skladišča, občina, okrajni zastop itd. Funkcionarjem rudniškega gasilskega društva vsa čast!

Ljutomer

Tatrina. V noči od sobote na nedeljo sta bila ukradena v sobi hotela Zavratnik v Ljutomeru nekemu potniku dva kovčka z obleko, vredno več tisoč dinarjev. Tat je odšel nato peš iz Ljutomera proti Ormožu. V Ivanjkovcih je prebudi kolodvorskega restavraterja ter ga prosil za prenočišče, toda bil je odklonjen. Nadaljeval je nato pot proti Ormožu, kjer se je izgubila sled.

Dopisi

Solčava. Dne 3. marca 1927. je bila v Gornjem gradu dražba znamenite Knezove žage s polnojararnikom. Prišlo je precej kupcev. Dobil jo je Matevž Podbreznik, lesni trgovec iz Gornjega grada za 180.000 Din, pa še prevzame zraven dolg podjetja Jerman.

Velika nedelja. K notici v »Slovenec«, dne 4. t. m., »Smrt ugledne gospe Line Guštinovec moram še jaz v spomin povedati kot njena dolgoletna dobra prijateljica, da je bila gospa Lina Guštin velika dobrotnica revežev. Imela je dobro, usmiljeno srce, kakor tudi njen pokojni mož dr. Julij Guštin, svojčas notar v Crnomlju. Zato ji je Bog dal že na tem svetu srečo, da je sebe in svojo deco lepo oskrbeli. Spavaj mirno, draga Lina, z dragim Julijem, dočler se ne vidimo gori nad zvezdami! — K. V.

Orienek. Zaročil se je tukajšnji graščak gosp. Oskar Kosler z gospodično Eto Urbane, hčerko uglednega veletrgovca Feliksa Urbanca iz Ljubljane. V soboto 5. t. m., ko se je pripeljal ob pol 4. uri popoldne vlak v našo postajo, je streljanje kazalo, da je nekaj izrednega, in res, pripela sta zaročenca in gosp. Kosler je svojo osebo predstavil bodoči graščakinja. Pridobila si je v hipu srca vseh, kateri so jo videli. V Cvarovi gostilni

so se na graščakovo vabilo zbrali njegovi uslužbeni, katere je lepo pogostil in ko so mu naši domači pevci pred graščino zapeli, sta zaročenca prišla v gostilno in se zabavala z zbranimi. — Zaročencoma iskreno čestitamo!

Prosveta

KNJIZEVNE ZANIMIVOSTI.

Ustanova Carnegie za mednarodni mir pravilja zgodovino vojne, ki bo obsegala 175 zvezkov. Vprašanje se bo obravnavalo v njej z vseh stališč: vojaškega, finančnega, političnega... Sodelovali bodo strokovnjaki iz različnih držav.

V Grčiji ustanovljajo banke literarne nagrade. Vsekakor originalno! Narodna banka nudi 30.000 draham pisatelju, ki napiše najboljšo studijo o odločilnih okoliščinah za gojitev in uporabo sladkorne pese. Atenaska banka daje 13.500 draham za najboljšo delo o zgodovini helenizma. — Čemu bi se še naše banke ne zganile in pokrenile kaj aličnega? Pisatelji bi jim bili brez dvoma hvaležni.

Historična razstava knjig v Kolmarju je imela tak uspeh, da jo mislijo obnoviti že v enem ali dveh letih. Zlasti so vzbujale občudovanje listine, katerih najstarejša je bila iz l. 627. po Kr., dalje nabožni in posvetni rokopisi, povečini poslikani, in pa nedosežni inkunabli. Mnogo bibliofilov je za to priliko odstopilo za nekaj dni najlepše komade iz svojih zbirk.

Ljubljansko gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Torek, 8. marca: RECITACIJSKI VEČER. Izven. Sreda, 9. marca: BOŽJI ČLOVEK. Red A. Četrtek, 10. marca: Zaprtlo.

OPERA.

Začetek ob pol 20. uri zvečer.

Torek, 8. marca: Zaprtlo. Sreda, 9. marca: TAJDA, premijera. Izven. Četrtek, 10. marca: Zaprtlo.

Premijera P. H. Sattnerjeve opere »Tajda«. Jutri v sredo dne 9. t. m. je v ljubljanski operi premijera izvršne slovenske romantične opere »Tajda«. O zasledbi, ki je sestavljena iz naših najboljših opernih moči, smo poročali že včeraj. Delo je s največjo vestnostjo in ljubeznijo pripravil in nastudiral za izvajanje operni ravnatelj g. Mirko Polič, režijo pa je prevzel višji režiser prof. Osiip Sest. Po početku glavnih vlog sodeč bo opera absolutno uspešna in tvorila močno privlačnost v letošnji sezoni. Gledališka uprava je preskrbela tudi nove dekoracije po načrtih scenografa Vaupotiča, izdelal jih je pa mojster Skružnja. Na premijero opozarjamo vse naše občinstvo. Vrši se kot izvenpredstava in so vstopnice v predprodaji pri dnevnih blagajni.

Mariborsko gledališče

Torek, 8. marca ob 20: ZA NARODOV BLAGOR. Abon. B. Premijera.

Sreda, 9. marca: Zaprtlo. Četrtek, 10. marca ob 20. uri ZA NARODOV BLAGOR. Ab. A. Kuponi.

Petek, 11. marca ob 15. uri pop.: PEPELKA. Solška predstava pri znižanih cenah.

Glasba

Pri Beethovnovi IX. simfoniji, ki se izvaja 19. t. m. (praznik sv. Jožefa) pod vodstvom višjega kapelnika dr. Jos. Čerina, sodelujejo sledeči solisti: gospa Zdenka Zikova (sopran), gospa Marija Pospislova (alt), gospod Josip Križaj (bas) iz kr. opere Zagreb, in gospod Peter Burja (tenor) iz kr. opere Maribor. — Vstopnice za ta koncert se prodajajo v Matični knjigarni (Kongresni trg).

Predavanje o Beethovnovi IX. simfoniji, ki je bilo prvotno napovedano za danes v torek, se vrši jutri v sredo dne 9. marca ob 6. uri zvečer v pevski dvorani Glasbene Matice v Vegovi ulici. Predavanje, katero je prevzel dvorni svetnik dr. Josip Mantuani, je namenjeno v prvi vrsti konservatoristom, pa tudi vsemu ostalemu občinstvu, ki se zanima za to epohalno delo. Predavanje priredi ravnateljstvo konservatorija. Vstop prost.

Beethovnova IX. simfonija pod taktirko opernega ravnatelja Poliča. Za to izvajanje vlada v našem mestu tako veliko zanimanje, da so vstopnice razven par posameznih sedežev in večjega števila stojišč, popolnoma razprodane. Prireditelja, Podsavez Muzičara in ljubljanska Glasbena Matica sta dala natisniti drobno knjižico, v kateri je priobčen Albrechtov prevod Schillerjeve ode »Radosti v zvezi s podrobno vpeljavo v posamezne stavke IX. simfonije. To razlago je napisal dirigent, operni ravnatelj g. Mirko Polič. Knjižica se bode dobila od srede dalje v Matični knjigarni, na večer koncerta pa pri večerni koncertni blagajni. Opozarjamo, da bode pred začetkom izvajanja simfonije govoril o Beethovnu dvorni svetnik dr. Josip Mantuani, ki je eden najboljših poznavalcev Beethovna.

Ponovitev Beethovne IX. simfonije. Valed naravnost velikanskega zanimanja, ki vlada za izvajanje IX. simfonije, pod vodstvom ravnatelja Mirko Poliča, kar jasno dokazuje že danes razprodana dvorana, sta se odločili prireditelja te spominke svečanosti, da ponovita v celem obsegu in z istimi sodelovalci koncert v soboto, dne 12. t. m. zvečer ob 20. uri v Unionski dvorani. Cene posameznim sedežem za ta koncert so za eno četrtno nižje, kakor za prvi koncert, ki se vrši v četrtek, 10. t. m. Predprodaja vstopnic od srede dalje v Matični knjigarni.

Klavirski večer pianistke Jadvige Poženelove se vrši v ponedeljek dne 14. t. m. ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Koncert ima sledeči spored: Bach: Partita št. 1, Beethoven Sonata op. 28, Debussy: L'Isle joyeuse, Severac: Coin de Cimithiere au printemps, Balgheuses an Soleil, Albeniz: »Iberia« a) Evocation, b) El Albaicin. Gdš. Poženelova je priznana klavirska umetnica, ki je izšla iz konservatorija Glasbene Matice ter za časa svojega nadaljnega študija v Parizu, nastopila tam na posloj koncertih z največjim uspehom. Kolikor je nam znano, je bila gdš. Poženelova najboljša klavirska učenka znamenite umetnice Blanche Selva. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Polzvedovanja

Izgubljena je bila v nedeljo dopoldne usnjena leva rokavica na poti od policije preko Valvazorjevega trga, Aleksandrove ceste, Dunajske ceste do Strojnih tovarn. Pošten najditelj naj jo odda proti nagradi na Bleiweisovi cesti 20/L. levo.

Nasla so je v mestu denarnica in nekaj denarja. Kdor ga pogreša, naj se zglaš pri frančiškanih na porč.

ALOMA COMPANY

anončna in reklamna družba z o. z.

se je preselila

Aleksandrovo cesto 2/1

na Palača Ljubljanske kreditne banke (vred vis a vis kino Ideal)

Knjige in revije

»Slovenski Učitelj«. Pedagoška revija in glasilo Slovaške družbe. Štev. 1—3. Letošnji letnik tega lista je izšel v lepo preoblikovani obliki in z raznovrstno vzgojno vsebino. Članek dr. Jože Jeraja »Reforma osnovne šole na stanovskem temelju opozarja na geslo sedanje enotne šole, ki hoče preko vseh individualnih, narodnih in stanovskih razlik tvoriti brezstanovsko in internacionalno družbo, v kateri bi gospodaril izključno človeški intelekt in koristnost. Članek temeljito razjasnjuje kmečko in mestno kulturo. Poklic, kot izraz duševnih sposobnosti, ne sme biti samo sredstvo za pridobivanje denarja, temveč božja naloga, da izrabimo svoje talente v prid domače občine, družine in države. Pisatelj članka »Misi! mojega mentorja je črpal zdrava načela iz spominov profesorja Roloffa, ki je tudi znan s sestavo nemškega pedagoškega leksikona. Kaj zajemljivo je naziranje o učnih načrtih na strani 9 in o krščanskemu nauku. Urednika Lužarja opis Montessorihih otroških domov in samostojni delavni otrok kaže vpogled na težnje vzgoje, posebnosti v predšolski dobi. Dostavljena je ocena o teh šolah. Hribski je predstavil fiziološko izsledovanje o čutnih izkustvih, kar tvori bistvo o spoznanju delovnega pouka. Človeška duša reagira aktivno na zunanje vtise, t. j. hoče se ji ustvarjanja in oblikovanja. Dr. L. Sušnik je obširno opisal šolstvo na Poljskem, očitaj zgodovinski razvoj, šolsko upravo, osnovne, strokovne in srednje šole. Za šolnika so zelo važne številke iz prosvetne statistike. Listek o kvarjenju slovenščine je dober prispevek za očiščenje slovenščine. Pri kulturnem pregledu kaže revija »Slovenski Učitelj« na korosko pomembno šolo, na prosvetno organizacijo v Münchenu Gladbachu, na delovno šolo Pestalozzija in mnogo drugih podatkov. Poleg oddelkov o šolskem izkustvu, književnem pregledu in drugih zapisih je vključen tudi poseben oddelček »Vestnik za staršec«. List ima glasbeno prilogo za šolsko petje in mladinske zborove. Naročnina lista znaša letno 40 Din ter se naroči pri upravitelstvu v Ljubljani, Jenkova ul. 6. Uredništvo je v Glinski ulici, vrtna kolonija.

Cerkveni vestnik

Kongregacija za gospe pri sv. Jožetu ima danes ob 5. shod. Ob 4. je odborova seja.

Naše dijaštvo

Akademski kongregacija ima sestanek ob četrti na devet.

Naznanila

Esperantist! V četrtek dne 10. t. m. točno ob 8. uri zvečer se bo vršil III. redni občni zbor Esperantskega kluba v Logatcu in ljudski šoli. Čerta partopreno de ĉiu ano, estas simpla devo!

28. redni občni zbor Trg. društva »Mercur« za Slovenijo v Ljubljani se vrši v sredo 9. marca 1927 ob pol 8. uri zvečer v mali dvorani Zbornice za trg., obrt in industrijo v Ljubljani, Beethovnova ulica, z običajnim dnevnim redom. — Odbor.

Šah

VELEMOJSTERSKI ŠAHOVSKI TURNIR V NEW YORKU.

Namesto napovedanega X. kola so se v četrtek in petek, dne 3. in 4. t. m. na newyorškem veleturnirju odigrale višje partije, in sicer v četrtek partije: dr. Aljehin—dr. Vidmar in Niemcovič—Marshall. Obe igri sta končali z remijem, in sicer prvooimenovana že po par potezih po skupaj 48 potezih. Igrana je bila od obeh nasprotnikov brezhibno, korektno, prav v velemojsterskem štilu. V drugooimenovani partiji je bil Niemcovič nekoliko v prednosti. Zadostovala pa je ena ne zadosti premišljena poteza, da si je Marshall pomagal, in vsled tega je partija ostala neodločena. S to igro je Niemcovič dohitel Capablanca in je bilo doseženo sledeče stanje: Capablanca in Niemcovič 6½, dr. Aljehin in dr. Vidmar po 3½ in vsak po eno višje (z Marshallom), Spielmann 3, Marshall 2 in 2 višje (proti dr. Aljehinu in dr. Vidmarju).

V petek pa sta se nadaljevali višje partiji dr. Aljehin—Marshall in dr. Vidmar—Marshall. Dr. Aljehin je v srednji igri uropal kmeta, kar mu je zadostovalo za zmago v končnici. Presenetil je izid druge še višje partije. Dr. Vidmar si je v Damskem gambitu proti Marshallu že pridobil matno, četudi ne odločilno prednost. Naenkrat iz pregleda najmočnejše nadaljevanje, Marshall izkoristi takoj izpremenjeno situacijo in igro dobi. Končno stanje po IX. kolu je sedaj definitivno bilo sledeče:

Capablanca in Niemcovič 6½, dr. Aljehin 4½, dr. Vidmar 3½, Spielmann—Marshall 3.

V soboto, dne 5. t. m., se je doigralo X., to je zadnje kolo drugega turnusa. Igrana je skrajno previdno in korektno, vendar zelo jasno, da ne potrebuje nobenega komentarja. Vsi napadali poskusili so od obeh strani v kali zaduše in preprečijo tudi še tako globoko zamišljene komplikacije.

INDIJSKA PARTIJA.

Igrana v VIII. kolu, dne 1. marca 1927.

Capablanca—Niemcovič.

1. d2—d4	Sg8—f6
2. Sc1—f3	e7—e6
3. Lc1—g5	h7—h6
4. Lg5—h4	b7—b6
5. Sb1—d2	Lc8—b7
6. e2—e3	Lf8—e7
7. Lf1—d3	d7—d6
8. Kc2—c3	0—0
9. h2—h3	c7—c5
10. 0—0	Sb8—c6
11. Dd1—e2	Sf6—h5
12. Lh4—e7	Dd8—e7
13. Ld3—e6	Sh5—f6
14. Tf1—d1	Tf8—d8
15. e3—e4	Lb7—a6
16. De2—a6	De7—c7
17. Ta1—c1	Td8—d7
18. b2—b4	Ta8—d8
19. Da6—e2	Sc6—e7
20. Td1—e1	Se7—g6
21. d2—g3	Td8—c8
22. e4—c5	d6—c5
23. Sd3—b3	c5—d4
24. c3—d4	De7—b7
25. Te1—c8	Dd7—c8
26. Te1—c1	Td7—c7
27. Te1—c7	De8—c7
28. Sf3—d3	De7—c6
29. De2—a6	Dc6—c7
30. Da6—e2	Remis.

Igrila sta popolnoma izenačeni, tako da je remis vsled ponavljanja potez neizogiben. Pozicija belega je nerazrušno trdna, črna dama ne sme

pustiti kmeta na a7 in b7 nezabranjena in vsled tega črnamu ne kaže drugega, kakor da ponavlja svoje poteze.

Sport

NOGOMETNE TEKME ZA PREHODNI POKAL LNP V LJUBLJANI.

Hermes: Krakovo 8:0, Ilirija: Panonija 21:0.

V prvem kolu za prehodni pokal LNP imajo naši manjši, drugorazredni klubi priložnost, da merijo svoje sile s prvorazrednimi drugimi. Tako se je preteklo nedeljo sestel SK Krakovo s Hermesom in SK Panonija z Ilirijo, pritožnjo nedeljo pa igra Slavija s Slovanom, Svoboda s Primorjem in Reka z Jadranom. Drugorazredni spoznavajo v teh srečanjih, koliko so dosegali napredovali in koliko se jim je še uiti, da se približajo kvaliteti naših večjih in velikih klubov.

Krakovo in Panonija sta izmed naših najmlajših sportnih klubov. Razvila sta v nedeljo proti svojemu premočnemu nasprotniku oba vso ambicijo in požrtvovalnost, kar pa seveda ni zadostovalo, da izravnata tehnično in taktično premoč Hermesa ali celo Ilirije. To tem manj, ker sta tudi ta dva po dolgem zimskem odmoru igrala z veliko vneto. Ilirija kakor Hermes sta popolnoma zagospodovala na igrišču ter po kombinatorično večinoma dobri igri sigurno in z lahko zmagovala v visokem razmerju. Na igro in seveda še bolj na poset je neugodno vplivalo deževno vreme.

Med klubi, ki nastopijo prihodnje nedelje, predvidoma ne bo tako velike razlike. Primorje ima proti Svobodi pač vse šanse na svoji strani, toda tekmi Slovan: Slavija in Reka: Jadran bosta najbrže popolnoma odpraveni ter zmagovalcev ni mogoče označiti vnapije.

TUDI V POZNEJSIH LETIH MORAS TELOVADITI

S tem oklicem se obrača Pruska visoka šola za telesno vaje na vse one, ki mislijo, da niso več za telovadbo. V razmotritju tega vprašanja je povabila sportna šola v Spandau zastopnike uradov in časnikarstva na razgovor. Ta sportna šola, že 75 let stara, je upoštevala vse moderne nazore in je združila staro z novim. Njena knjižnica obsega 1800 zvezkov in je največja sportna knjižnica na Nemškem, morda tudi v vsej Evropi. Poleg razgovorov so telovadni in sportni učitelji tudi praktično dokazovali, da leta niso nikakršna ovira gojitve sporta. Ni dosti, da smo vpisani v klub ali v društvo, tudi sodelovali moramo, do najpoznejših let. Na tem mestu smo navedli že vse polno slučajev; beremo o 70- in o 80 letnih telovadih.

AMERIKE JE SIT.

Kdo? Finec Steenross. Menda je on najboljši novodobni tekač na dolge razdalje, poleg Avstralske Milese, ki je pretekel v Bostonu v Ameriki 42.2 km v rekordnem času 2 ur 25 minut in 7 sekund. Steenross je star sedaj 38 let, dve leti je že v Ameriki, sedaj jo bo zapustil. Na olimpiadi v Amsterdamu hoče še enkrat nastopiti, zastopati hoče svojo domovino v maratonskem teku, 42.2 km. »Kljub mojim letom hočem dokazati, da sem še zmeraj na višku moči.« Besedica »kljub« se nam ne dopade; kajti prav leta okoli 40 so najbolj pripravna za dolge vztrajnostne teke.

TRAGIČNA SMRT AVTOMOBILISTA DIRKAČA.

Opetovano smo pisali o velikem dirkaču Thomasu Parryju, specialistu v avtomobilnih hitrostnih rekordih. 18. novembra 1924 je na dirkališču Brooklands (Anglija) napravil nov svetovni rekord, 175.527 km na uro. Rekord je kmalu zgubil, hitrost je rasla v velikanskih skokih. 28. aprila 1926 je dobil rekord nazaj z indicirano hitrostjo 275.200 km na uro. Ni ga imel dolgo; letos 4. februarja mu ga je vzel znani major Campbell s hitrostjo 281.386 km. Parryju to ni dalo miru; 8. t. m. je dirkal v Walesu ob obali Pendine, zopet si hotel priboriti rekord. Po treh brezuspešnih poskusih je poskusil četrthi. Z izredno hitrostjo je avto brzel; todaj se je utrgala veriga ob zadnjem kolesu, trikrat se je avto prevrnil, divjal je pa še 1 kilometer naprej, in vnel se je. Ko so prišli na lice nesreče, je bil Thomas Parry mrtev; veriga se mu je bila omotala okoli vratu in mu je odtrgala glavo od telesa. Take so posledice hitrostne blaznosti.

ZADOVOLJNA JE.

Nazaj je prišla iz Amerike, božanstvena Suzanne, pa 100.000 dolarjev je prinesla s seboj. Ona pravi, da samo 50.000; bi bilo tudi dosti. »Kako je bilo v Ameriki?« so jo vprašali. »Krasno, povsod sijajen in odkritosrečen sprejem, v vsakem oziru.« — »Ali hočete postati spet amatarka?« — »Niti najmanj ne, še na misel mi ne pride.« — »Kaj pa Tilden! Ali bo tudi on postal profesional?« — »Mislim, da bo postal.« — »Koliko iger ste igrali v Ameriki?« — »43 v 42 različnih državah.« — »Kakšni so vaši načrti za bodočnost?« — »Mir, veliko miru, seveda na Rivieri. Pozneje bom morda otvorila teniško šolo.« In ravno na Rivieri je najmanj miru, zlasti še za igravce tenisa.

Porota

MARIBORSKA POROTA.

Dne 7. t. m. se je pričelo na mariborskem okrožnem sodišču porotno zasedanje, ki bo precej dolgo trajalo, ker so na sporedu številni in težji slučaj.

NAPAD Z NOZEM.

Dne 7. t. m. se je po otvoritvi zasedanja zagovarjal prvi 24 letni Rupert Dokl iz Police v ljutomerskem okraju. Njegov slučaj je bila tipična slika pretepaških razvad, ki vladajo pri nas ob časih vojaških naborov. Obtožnica ga dolži, da je dne 14. novembra 1926 v Ščavnici z nožem sunil v srce Ivana Trstenjaka ter ga ubil. Obtoženi se je omenjenega dne v družbi Alojzija Horvat in Ivana Bračko peljal v Ljutomer, da se zgasi kot vojaški obvezanec pri okrajnem glavarstvu. Od tu so odšli na Bračkov dom, kjer so pili vino in potem na Plitvički vrh, kjer so se ustavili v gostilni Donater in popili več litrov jabolčnice.

Ko se je obdolženec nahajal v gostilni, je nastal zunaj prepri in Dokl je razburjen odprl nož ter grozil, naj le pride kdo, on mu bo že pokazal. Bil je vinjen in njegova spremljevalca sta ga komaj umirila. Odvedla sta ga iz gostilne in odšli so proti gozdišču, oddaljenemu 10 minut od gostilne, kjer je obdolženec malo zaostal. V tem času je prišel od druge strani Ivan Trstenjak, posestnikov sin iz Ščavnice. Pozdravil je Bračko in Horvata in nato še kakih 10 korakov za njima oddaljenega obtoženca. Nenadoma sta Bračko in Horvat zaslišala klice »Joj, joje, za katere so nista zmenila. Kmalu pa ju je dohitel Dokl ter izjavil, da ga je Trstenjak napadel, on pa mu je povrnil. Imel je na nogi manjšo rano, vendar je lahko nadaljeval pot. Medtem je našel Miha Slafek v bližini svoje hiše opetkajočega se Trstenjaka, ki je kmalu nato omedlel ter umrl, pred smrtjo pa je še povedal, da ga je zabodel Dokl.

Obtožnica so orožniki kmalu aretirali. Izgovarjal se je v preiskavi, da je zabodel Trstenjaka v silobranu, kar je malo verjetno, ker je bil umor-

jeni znan kot izredno miren človek. Izvedenci so ugotovili, da je Dokl zgrabil najprej Trstenjaka z levico za vrat, z desnico mu je pa zasadil nož s tako silo, da je gladko prerezal rebro kost ter se zasadil v srce. Najbolj verjetno je, da je obdolženec napadel Ivana Trstenjaka, ker ga je zamenjal z njegovim bratom Jožefom, na katerega je že dalje časa kahal jezo.

Dokl je bil obsojen na 4 leta težke ječe, poostre nesvakega 14. novembra s postom in temnico. Trstenjakovi vdovi mora plačevati vsak mesec 200 dinarjev.

NOVOMEŠKA POROTA.

MASCEVANJE IZ LJUBOSUMNOSTI.

V ponedeljek 7. t. m. se je začelo v Novem mestu porotno zasedanje. Na porotni klopi sedi Marija Krašovec, roj. Krevs, vdova po Vrtačniku, rojena 9. oktobra 1871 v Hrastrju, pristojna v Trebelno, r. k. vere, omožena, posestnica v Čužni vasi štev. 11.

Obtožnica je dolži požiga in opisuje vso stvar takole: Obdolženka je poročena že 15 let s Francetom Krašovcem, s katerim pa nima nobenih otrok; pač pa ji žive še trije otroci iz prvega zakona. S sedanjim možem sta živela najprej v St. Jurju pri Mirni peči, pred nekaj leti pa sta se naselila v Čužni vasi pri Trebelnem, kjer sta najprej kot solastnika posedovala manjšo kmetijsko posestvo. Razmerje med zakoncem ni bilo dobro, v hiši je bil na dnevnem redu prepri in pretep.

To in ono

Stoletnica smrti Laplacea.

Dne 5. marca je poteklo sto let, odkar je umrl Pierre Simon Marquis de Laplace, znameniti astronom in matematik. Njegove teorije, ki jih je postavil neodvisno od znanega filozofa Kanta, tvorijo še danes temelj moderne astronomične vede (teorija Kant-Laplacea).

S 17. leti je objavil svojo prvo matematično razpravo. Udejstvoval se je kot astronom, matematik in fizik. Nevenljive zasluge pa si je pridobil s svojo teorijo našega solnčnega sistema. Dognal je, da se vsi planeti gibljejo v enaki smeri, skoro enaki legi, toda v enakih razdaljah okoli solca. To svojo teorijo je tudi matematično utemeljil in dokazal. Pročnil je tudi gibanje meseca okoli zemlje, vzroke plime in oseke itd. Na podlagi njegove teorije sta se pozneje odkrila planeta Uranus in Neptun kakor tudi številni mali planeti, znani pod imenom asteroidi. Znana je tudi njegova teorija o postanku svetovja, ki se danes splošno naziva Kant-Laplaceova teorija. Oba misleca sta zasnova to teorijo neodvisno drug od drugega.

Edina hiša svoje vrste v Londonu.

»Skoraj sem se bal zapustiti živahno ulico Brixton Hill v Londonu ter nerad zavl v večjo najbolj čudne hiše tega mesta,« piše neki Anglež v velikem ondotnem listu. »Lastnik Mr. Oldman me je z veseljem sprejel ter mi bil vodnik. On je namreč etnološki zbiralec, kupuje in prodaja strašne, lepe in čudne eksplanare umetnin ter raznih drugih izdelkov divjih narodov. Njegova velika hiša je prenapolnjena do podstrešja z najrazličnejšimi predmeti. Orožje barbarov, maliki, skrinje, črepinje in ne vem kaj še vse, je tu nakopičeno. Kdor te stvari vidi prvič, ga spreletava groza. Mr. Oldman pa čisto mirno in ljubeznivo razlaga najrazličnejše dogodiljaje, ki so v zvezi s temi predmeti. Vidite tale stari kolos,« ter pokazal na grdega, osem čevljev visokega velikana, ki je bil s kamenito sekiro izsekán iz debela. »Ta starodavni kip je bil last poglavarja Kwakiotov, katerega je imel postavljenega pred vhodom svojega bivališča, da mu je odganjal zle duhove.«

Z nekakim strahom sem sledil prepričajnemu Mr. Oldmanu v njegovo delavnico, v kateri prebije noč in dan sredi med črepinjami in človeškimi kostmi, nanešenimi skupaj iz celega sveta. Kdor nima trdnih živcev, se tu ne bo počutil dobro. Z mirnostjo, kateri sem se čudil, mi je pokazal črepinje avstralskih praljudi, s katerimi so zajemali vodo. Med temi je tudi črepinja nekega poglavarja iz Nove Guineje, kateremu so glavo odsekali, nato pa je povečali na ta način, da so med kožo in mesom nagačili vlakna kokosovega oreha. Mr. Oldman je pripomnil, da je imel ta glavar najbolj oteklo glavo. Neka druga glava ni dosti večja od jabolka, a ima dolge lase na sebi, kar je dokaz, da je bila takega poglavarja, ker je ti so smeli nositi dolge lase. Dobil jo je iz Equadorja. Po smrti glavarjevi so iz glave izrezali kosti, naker je meso zlezlo vkup v obliko, kakršna je še danes. Take trofeje so zelo redke in vsled tega tudi zelo drage.

Ko sva si ogledala še štiri sobane, napolnjene s trideset tisoč komadi teh redkosti, mi je povedal par dogodkov, združenih z iskanjem za temi predmeti.

»Nekega dne sem prejel zaboj ostankov, poslanih iz Bornea. Med temi je bil tudi zaboj pšice, s kakršnimi gredo divjaki v boj. Konec pšice so namazane z strupenim gumijem takozvanega upas drevesa, in navadno zadostuje najmanjša praska s tako pšico, da človek v petih minutah v strašnih bolečinah umrje. Ko sem pobiral slamo iz zaboja, sem naenkrat začutil bolečino in ko sem potegnil roko proč, sem z grozo videl, da imam s tako pšico prebodeno dlan. Pomislite, kakšni so bili tedaj moji občutki. Bilo je samo vprašanje par trenotkov, ko bo strup pričel učinkovati. Vendar sem bil še zvečer živ, dasiravno strašno pobit in bolan, ker cela roka je bila silno otekla. Z ničemer nisem roko zdravil, bilo bi tudi brezuspešno. V dveh dneh je otekla

Zena je možu očitala, da ima ljubezensko razmerje z 19 letno Ljorko Radovanovo iz Čužne vasi. Radi tega sta se končno ločila. Obdolženka je ostala na posestvu sama, njen mož pa se je preživljal kot dlnar in kot tak zahajal čisto tudi k sosedu Antonu Radovanu, kjer so mu dajali tudi hrano in prali perilo, kar je ženo seveda strašno jezilo. Ženo je jeza spravila tako daleč, da je 21. novembra lanskega leta ob neki priliki, ko je videla na cesti svojega moža skupaj z Radovanom in njegovo hčerko, šla in požgala Radovanu hišo.

V preiskavi je žena priznala, da je res ona zažgala, in sicer iz maščevanja, oziroma ljubosumnosti. Rekla je, da je bila že preje vsa obupana in zmešana. Ko pa je 21. novembra zjutraj zagledala svojega moža v družbi Alojzije Radovanove, se je je lotil obup v taki meri, da je kot nora letela naprej. Ker ji je postalo slabo, je zavila v gozd in se vsedla. Da si obriše potni obraz, je potegnila iz žepa ruto, tu pa je v njem zaropotala škaticla žveplenk. Zdal ji je šinila v glavo misel: »Nazaj grem, nekaj bom naredila, kar že bom.« Res je stekla nazaj v Čužno vas do Radovanove hiše, vprasknila žveplenko in jo vžgala v slamnato streho, potem pa je tekla nazaj na Trebelno.

Državni pravdnik sklepa, da je obdolženka zanetila požar iz jeze in sovraštva do moža in Radovanove rodbine, da je ravnala pri popolni zavesti ter da ni resničen njen zagovor, da je izvršila dejanje v nekaki hipni duševni zmedenosti.

Na podlagi pravoreka porotnikov je sodni senat obsodil Marijo Krašovec na 5 let težke ječe.

ponela in nisem čutil nikakih posledic. Tako se mi je vsaj davna želja izpolnila, namreč da bi dognal, ali strup upas drevesa učinkuje tudi po dolgem času, kar je bila pšica namočena v strup. Vendar pa se mi niti sanjalo ni, da bom to preizkusil na tak način.«

Problemi gospodinjstva v Indiji.

Ako pride Angležinja, ali katerakoli druga Evropejka v Indijo, je primorana, da se privadi na popolnoma drugačno gospodinjstvo nego v domovini.

Na uslužbenih ni pomanjkanja, teh je v izobilju in navadno so tudi inteligentni in zvesti. Gospodinja nima nobenih skrbi z nakupovanjem raznih potrebščin, ker vse to oskrbi kuhar, ki po bazarjih nakupuje in »gliha«, gospodinja pa predloži samo račune. Indijsko služabništvo je v precejšnji meri spretno in tudi za nepredvidene goste v najkrajšem času pripravi vse potrebno. V tem oziru torej evropejska gospodinja nima težav. Pač pa so te na drugi strani. Poštenosti ondotni domačini ne cenijo posebno visoko. Tu so v prvi vrsti računi. Sestavlja jih kuhar in tu je pač najlepša prilika, da se kaj pripiše. Tej skušnjavi se le malokateri upre. Poleg tega navadno stanuje s kuharjem tudi njegova družina v isti hiši v posebnem oddelku. Pazljiva gospodinja bo kmalu uvidela, da ne plačuje samo za svoje gospodinjstvo, pač pa tudi za številne družinske člane uslužbenec.

Neka gosta se je po daljši odsotnosti vrnila ter našla v predloženih računih, da je njen mož v tem času popil velike množine mleka. Ko je kuharja prijala, ji je ta mirno odvrnil: »Ko pa je imel gospod v tem času toliko povabljenec.« Drugi računi so pa pokazali, da ni bilo res tako in da se tudi njegovi gostje niso ravno mleka posluževali.

Das bi po verskih predpisih morali biti Indijci pred vsem čedni in umiti, se za ta predpis ne zmenijo dosti. Evropejska čistoča jim je tuja. Neki gospod je presenetil svojega slugo, kako je skozi nogavico precejal njemu namenjeno juho. Na njegov protest je dobil mirnodušen odgovor, češ da je bilo nogavico ilak že treba oprati; »je že vse v redu.«

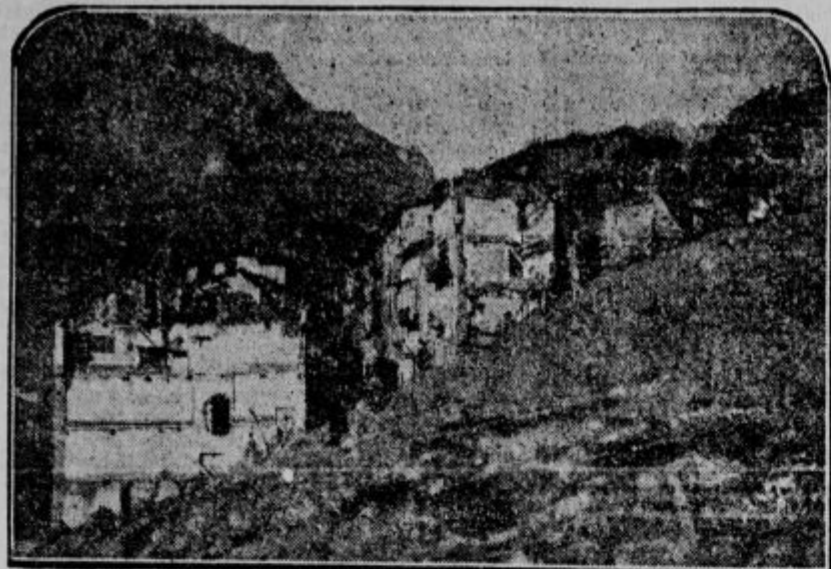
Posebno pazljivost mora evropejska gospodinja posvetiti pitni vodi. To je treba namreč prekuhati in filtrirati. Ako to delo prepušti služabništvu, gotovo ne bo vse v redu, ker domačini smatrajo to le kot nekako sekatur. V nekem kraju je izbruhnila kuga, ker so pitno vodo zajemali v bližnji reki. Pozneje so dognali, da so par kilometrov višje ob reki prali mrljice kakor to zahteva indski verski obred.

...

+ Zgodovinski spominski dnevi. 27. februarja 1807 se je v Portlandu rodil ameriški pesnik H. W. Longfellow. 28. februarja 1552 se je rodil znameniti zvezdoslovec in matematik Justus Byagius (Bürge), iznajditelj ure nihalko. 1. marca 1837 se je v Martins Ferry v Ohio rodil znameniti ameriški novelist William Dean Howells. 2. marca 1867 se je rodil kemik Henrik Daneel. 3. marca 1227 je bil Gregor IX. izvoljen za papeža. 4. marca 1852 je v Moskvi umrl ruski pesnik Nikolaj Vasiljevič Gogolj. 5. marca 1827 sta umrla matematik in zvezdoslovec Pierre Simon Marquis de Laplace v Parizu, v Como pa fizik Alessandro grof Volta.

+ Strašna železniška nesreča v Mehiki. Te dni se je pripetila v Mehiki med postajami Tampico in Monterrey strašna železniška nesreča, ki je zahtevala veliko žrtev. Železniški vagoni so bili v razvalinah. Z vseh bližnjih postaj so pripeljali zdravnike in sanitetno osebje, ki je le v največjih težavah reševalo nesrečnike. Reševanje je trajalo več ur. Tekom tega časa so mnogi nesrečniki vsled strahu in bolečin znoreli. Oblastva so preiskovala vzrok strašne nesreče. Kolikor se je dosedaj dognalo, so roparji razdrli progo, da bi oropali vlak, ki je vozil s seboj velike vsote denarja.

Spominjajte se
Podpornega društva slepih.
Ljubljana, Wolfova 121

Velik ciklon je divjal te dni v Franciji
(v severnem delu Touraine) in razrušil več vasi. — Škoda je jako velika.

Rudniška katastrofa na pustni ponedeljek:

V Ebb Walle na Angleškem je zasulo na pustni ponedeljek 133 rudarjev, izmed katerih so jih izrekli iz rovov mnogo mrtvih. Nesrečo je povzročila eksplozija jamskega plina.

K zborovanju Društva narodov v Ženevi:
Vodilni državniki današnjih velesil (od leve na desno): Briand (Francija), Stresemann (Nemčija), Chamberlain (Anglija) in Daves (Amerika).

Zanimivosti

Henry Ford ne bo napravil testamenta.

Ford je pred kratkim izjavil znanemu ameriškemu časnikarju Wilkinsu, da niti najmanj ne misli na to, da bi napravil oporoko. Pravi, da ima do svoje smrti še toliko dela, da mu ne preostaja časa, da bi se odločil za tako nekoristno delo, kakor je sestava oporoke. Wilkins je vprašal Forda, kaj naj se zgodi z njegovim premoženjem po njegovi smrti. Ford mu je odgovoril, da ne mara slediti svojem prijatelju Rockefellerju. Dosedaj še ni napravil nobene ustanove, niti ni podpornik umetnosti ali znanosti, ali socialnih dobrodelnih ustanov. Tega ne namerava tudi v prihodnjih letih, najmanj pa bi to storil v svoji oporoki.

Ko je Ford opazil Wilkinsovo presenečenje radi te svoje izjave, mu je pojasnil svoje stališče, češ, da je po njegovem mnenju dajanje podpor škodljivo, ker uničuje podjetnost. S tem se nadarjenim ljudem jemlje možnost in veselje kaj ustvariti. Zato je on od nekdaj nasprotnik dobrodelnosti. Pač pa je zato, da se daje ljudem prilika in možnost, da delajo in ustvarjajo. Nič ni lažjega na svetu, kakor dajati podpore in denar. Radi tega ni treba prav nič naperjaviti možgan. Iz nič pričarati možnost dela pa je seveda pomembno bolj zavita in težka naloga. Zato se bogataši starega in novega sveta raje odločijo za razdeljevanje daril in miloščine, da se izognejo drugi težji, toda učinkovitejši rešitvi problema.

Časnikar Wilkins je nato Forda vprašal, kaj da on misli o dolžnostih, ki jih ima bogataš, kakor je on, napram domovini, ki mu je dala možnost, pridobiti si neštivilne milijone. Ford mu je odgovoril: Glavna dolžnost je ta velika sredstva tako uporabljati, da učim ljudi ceniti vrednost dela in iskati pot, se z lasno iniciativo povzpeti kvišku. Moja podjetja, ki obsegajo svet, dajejo neštivilnim tisočim delo in številnim stotinam možnost, da postanejo bogati in ugledni. Usoda teh podjetij ni več odvisna samo od moje osebe. Ta podjetja bodo obstojala dolgo po moji smrti. Zato mi pač ni treba delati nobenega testamenta.

Svoboda govora.

Stvar se godi v nemškem parlamentu. Nekaj tednov sem uporabljal skupščinski predsednik troje različno barvanih žarnic, ki jih po potrebi prižiga s pedalom pod svojo mizo. Luč vidi edino govornik in mu služi kot znamenje. Po dogovoru pomenja modra luč, da ima govornik samo še pet minut na razpolago. Če je luč rdeča, ni več pomoči: umakniti se mora in oditi na svoj sedež. Ako le pa ržena,

menja, da se govornik oddaljuje od predmeta. In baš v tem je križ. Ponavadi ima vsak predmet več strani. Se mar govornik oddaljuje od predmeta, če napravi včasih dolgo, a potrebno digresijo? Se mar oddaljuje od njega, če odgovarja zlobnemu ali zahrbtnemu medklicu, ki hoče napeljati govor na drug tir? Marsikateri govornik bo zmedla ržena luč; jecjal bo in iskal... Pa bo zagledal modro in bo vedel, da se mora požuriti. In ko se bo prikazala rdeča luč, bo prisiljen, da zapusti oder, ne da bi bil niti prav začel...

Čudno vabilo.

»Rev. Philip A. Goodwin si šteje v čast, da vas najljubše povabi na svoje obseženje po oblasteh države Kalifornije v ječi St. Quentin dne 14. januarja 1927. R. S. V. P.«

To je pač najbolj čudno vabilo, kar jih je bilo kdaj odposlanih...

Goodwin je bil najprej vojak, nato igralec in končno pastor ter ob usmrtni 30 let star. Kot pastor majhne župnije v Los Angeles je bil namreč obtožen, da je nedavno umoril svojega najboljšega prijatelja med vožnjo na njegovem avtomobilu, katerega se je nato polastil. Truplo nesrečnega prijatelja so našli z razbito lobanjo...

Brž ko je Goodwin izvedel, da mu kalifornijski zakon dovoljuje, da povabi pet oseb, ki jih sam izbere, k svoji usmrtni, se ni pomišljal, poslužiti se te zadnje ugodnosti. Dal je tiskati pet okusnih vabil na spodnjem trdem papirju z gotskimi črkami in z elegantnim žalnim robom.

Domneva se, da je povabil tri filmske zvezde, katerih imena pa so tajna, enega izmed jetniških paznikov, ki mu je bil posebno simpatičen, ter časnikarja, katerega poročila o umoru je morilec v ječi z zanimanjem bral...

In tako ima Amerika zopet nov rekord. Več originalnosti bi res težko kje našli...

Doživljaji Kozlove ekspedicije v Mongoliji.

Znameniti ruski raziskovalec obrst P. K. Kozlov se je pred kratkim vrnil s svoje ekspedicije po Mongoliji in po Tibetu. Sedaj predava v Moskvi o svojem potovanju in o tem, kar je v osrčju Azije odkril. S Kozlovom je potovala njegova pogumna žena, ki ga je povsod spremljala. S svoje ekspedicije je Kozlov prinesel brez števila prirodoslovnih in starinoslovnih najdb. Zato vlada v Moskvi za njegova predavanja velikansko zanimanje.

Najpreje se je Kozlov v Kurganu bavil z izkopavanjem in z preiskovanjem južnega dela Kenteja. Potem pa se je podal s svojo ekspedicijo po reki Tole in preiskoval pokrajine

step do Šanghaja. Potoval je v puščavo Gobi, potem skozi pokrajino Hold. Našel je ostanke nosoržev, žiraf, jelenov, hijen in neštivilnih drugih živali iz predzgodovinske dobe. Končno se je podal v mongolsko Altai-ozemlje in v »mrtvo mesto« Karakoto.

Kakor Kozlov pripoveduje, je mongolsko prebivalstvo njegovo ekspedicijo povsod zelo prijazno sprejelo. Po njegovem zatrevanju so Rusi pri Mongolcih zelo priljubljeni.

Kljub podpori domačega prebivalstva pa se je ekspedicija borila z ogromnimi težavami. Najtežje so prenašali vremenske spremembe. Ekspedicija je trpela pozimi vsled silnega mraza, poleti vsled neznosne vročine. Pozimi je bil mraz tako strašno oster, da so čez noč na njih zmrazile obleke. V Mongoliji divjajo silni vetrovi, katere so Rusi težko prenašali. Poleti pa je vročina dosegla, kakor poroča Kozlov, do 70 stopinj R. Da so mogli hoditi po žarečem pesku, so si morali obuti čevlje z dvojnimi podplati.

Ekspedicija je odkrila vodopad, ki je visok 21 metrov. Dala mu je ime »Vodopad Kozlova«. Ko so se vračali, so odkrili nagrobni spomenik prejšnjega kana. Jugozapadno od Šanghaja so našli staro mesto Huhilaj-kan. Kozlov v svojih predavanjih obširno popisuje mongolsko prebivalstvo, stavbe, grobove prejšnjih mongolskih vladarjev, budistične, tempelje, stare mongolske in kitajske napise na kamenitih kipih itd.

Moskovski vseučiliški profesorji izjavljajo, da je Kozlov prinesel s seboj toliko materiala, da se bodo učenjaki lahko z njim bavili več desetletij. Kozlov namreč lahko s svojimi najdbami napolni celi muzej.

Mlečno drevo.

Tropični gozd skriva v sebi še polno novosti za botaniko. Tako je nedavno odkril na potovanju skozi Guatemala in Honduras Samuel J. Record, profesor na vseučilišču v Yale, izredno drevesno vrsto, ki je o njej poročal že začetkom 19. stol. Aleks. Humholdt. Ako rani skorjo, priteče na dan tekočina, slična navadnemu mleku, nekak penast sok, ki se izceja v veliki množini. Domačini uživajo to naravno živilo bodisi samo, bodisi pomešano s koruzno ali maniokovo moko. Ameriški prirodoslovec je po preizkušnjah na suhi skorji dognal, da bi se dalo drevo udomačiti tudi v severnejših pokrajinah, kjer bi se dal sok, če ne za drugo, uporabiti v tvornicah za gumi.

...

+ Tudi rekord. Nekemu velikemu angleškemu časopisu pošilja neki bralec, ki je 43 let star, tole: »Nikdar v življenju nisem rabil dežnika, nikdar kakršnegakoli klobuka, nikdar se kopal v mrzli vodi, nikdar poskusil šampanjca, nikdar gledal nogometa, nikdar se vozil na biciklu, nikdar se vozil s čolnom in nikdar videl ženske osebe, katera bi bila zame.«

+ Pet milijonov Smithov. Statistični urad Združenih držav Severne Amerike si je nadel nalogo, sošteti vse Amerikance, ki se pišejo Smith, oziroma Schmidt. In prišli so do števila pet milijonov! Samo v ameriški armadi je bilo za časa vojne 304.300 Smithov.

med katerimi jih je bilo z imenom Schmidt. V New Yorku je največ prebivalcev z imenom Smith, a takoj za tem pa sledi Cohn. V Philadelphiji je tudi Smith na prvem mestu, na drugem pa Meyer. Po rodu so seveda Izraeliti.

+ Berači in radio. Berlinski berači gredo s časom naprej. Med tem ko pri nas hodijo od hiše do hiše in z lajno iščejo usmiljenih ljudi, so si berlinski berači nabavili radio sprejemne postaje, katere vozijo na malem vozčku z anteno vred in prirejajo koncerte. Največ se zbira okrog njih radovedna mladina.

+ Stolnica v Spoleto v nevarnosti. Razen v Bosni, so istočasno čutili potres tudi v več krajih Italije. Znamenita stolnica v Spoleto je dobila več razpoklin. Še ta mesec bodo pričeli graditi zidove podpornike.

+ Poletni čas na Poljskem. Poljski ministrski svet namerava s 1. aprilom uvesti poletni čas. Gre le še za to, ali naj uvede vzhodno evropski ali pa kavkaški čas, pri katerem je dve uri razlike.

Iz Rusije

Žid o preganjanju vere v Rusiji.

Znanj ameriški filozofski pisatelj žid Lewis Brown zbira gradivo za obsežno novo delo »The faithful world« (Verni svet), ki bi naj podalo objektivno sliko onega vpliva, ki ga zavzema verstvo v življenju sodobnega kulturnega sveta. Dobil je informacije odpovedi, toda si nikakor ni mogel ustvariti jasne slike o ruskih razmerah. Iz Rusije so namreč prihajale nad vse nasprotujoče vesti. Brown se je tedaj podal osebno v Rusijo in zdaj poroča o svojih vtisih v washingtonskem »The National Geographic Magazine« (priporočam ob tej priliki ta mesečnik tudi »Ilustriranemu Slovincu«, kajti nikjer nisem videl krasnejših fotografiskih slik v naravnih barvah iz Rusije, Jugoslavije in sploh celega sveta. »Autochrome Lumiere« nudijo izreden užitek).

Brown se je prepiral, da nadaljuje sovjetska vlada neizprosnno vojno zoper vsa verstva in izdaja bajeslovne zneske za protireligiozno propagando. Uspeh pa je dvomljiv. Opazovanja v Moskvi, Kijevu, Homelju in drugih mestih so Browna prepričala, da pomeni pravoslavna in ob zapadni meji katoliška cerkev veliko moč, ki kljubuje napadom. V zavesti svojega neuspeha pri odraslih je usmerila vlada glavni napad na mladino. Razuzdanost ima velike uspehe in krščanske cerkve resnično lahko ostanejo brez vernega naraščaja, če bo sojeno boljševekom več let ostati na vladi.

V največji nevarnosti pa se nahaja, tako sodi Brown, sinagoga. »Židovska veroizpoved bo kmalu izumrla.« Znan rabinski šola v Odesi, tako zvani Ješibot, ki je slovela po vsej Rusiji, je izpremenjena v knjižnico in še ta bo zaprta. Vlada očita vodstvu Ješibota, da podpira tajne caristične sestanke. Znan brodska sinagoga v isti Odesi je danes izpremenjena v komunističen klub in zdaj čudno izgleda: starinski kameniti deski z Mozesovimi zapovedmi nad vhodom sta prepleskani z rdečo barvo, med njima visi Ljeningova slika. Posebno žalostno je, da se udeležuje židovska mladina preganjanja vere svojih očetov in nastopa tako divje, da protestirajo časih celo komunisti nezdije. Kljub vsemu pa je našel avtor v Moskvi krožek židovskih visokošolcev, ki skrivaj študirajo zvečer talmud pod vodstvom starega in preplašenega rabina.

Antisemitizem v širokih krogih prebivalstva je nedvomen, naj ga še tako tajijo oblasti. Na koncu sklepa Lewis Brown, da bo ostala Rusija kljub vsemu krščanska dežela. »Ne vem, ali bo v stanju bodoči cerkveni zgodovinar označiti vse razsežno rusko ozemlje kakor nekdanj z eno besedo: pravoslavje. Zato pa ni dvoma, da je ne bo označeval kot domovino absurdnega komunizma.«

Radio

PROGRAMI:

Zagreb 310, Breslau 322.6, Praga 348.9, Frankfurt a. M. 423.6, Brno 441.2, Rim 449, Langenberg 468.8, Berlin 483.9, Dunaj 517.2, Varšava 590.

Sreda dne 9. marca:

Zagreb: 17 popoldanski koncert, 18.45 poročila. — Breslau: 20.15 klavirski koncert. — Praga: 20.08 koncertni večer, 21. godba. — Frankfurt: 19 Dr. Prinzhorn: psihološko predavanje, 19.30 Händelov oratorij »Salome«. — Brno: 19.30 Zika-kvartet. — Rim: 20.45 koncerto vocale e instrumentale. — Langenberg: 20.30 Köln pravljica igra »Kronika neveste« Augusta Strindberga, 23 Dortmund: koncert. — Berlin: 20.30 popoldnev literarno-musicalni večer, 21.30 sonata (koncert), 22.30, 24.30 plesna godba. — Dunaj: 21.05 godba in petje iz ljudskih iger in burk, nato lahka večerna godba. — Varšava: 20.30 ljudski koncert, 22.30 jazz-band.

Četrtek, dne 10. marca:

Zagreb: 20 ruščina, 20.30 večna večerna godba. — Breslau: 20.15 Stajerski večer, 22.15 plesna godba. — Praga: 20 operni koncert. — Frankfurt: 20 simfonični koncert s sodelovanjem tenorja Jana Kiepure. — Brno: 19 Vrhlickega komedija »V Diogenovem sodcu, 20 prenos iz Prage. — Rim: 21 prenos iz gledališča. — Langenberg: 20 Köln prenos iz Stutgart, koncert z Janom Kiepure, 23.15 plesna godba. — Berlin: 20 prenos iz Stuttgarta (kakor zgoraj), 22.30 godba. — Dunaj: 19.30 Mendelssohnov veliki oratorij »Elias« s solisti državne opere. — Varšava: 20.30 koncert »Polskie Radio«.

RADIO potrebščine

v največji izbiri stalno v zalogi pri

FRANC BAR, Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5 Telef. 407

Priporočajte

naš list ob vsaki dan priliki.
Priporočajte tudi njegov oglasni del

V PRAGO

na

14. MEDNARODNI VELESEJEM

ki se vrši

od 20. do 27. III. 1927

odpotujejo

posestniki lahko že 10. marca.

50% ni popust

pri osebnih in brzovlakih na jugoslovanskih in češkoslovaških železnicah.

Brezplačna pojasnila in legitimacije se dobijo pri

MATELIČ & CO., Češkoslovaški
LJUBLJANA konzulat v Ljubljani
Kongresni trg 3 Breg 8

RAZPIS.

Mestni magistrat ljubljanski razpisuje oddajo

vodovod, instalacije, centralne kurjave in kopališča, pečarska dela ter obzidavo štedilnikov in napravo solnč. oken. zastarav

za 80 stanovanjske hiše na Ahacjevi cesti v Ljubljani.

Vsi potrebni pripomočki in podatki se dobe počenši dne 14. marca t. l. med uradnimi urami v mestnem gradbenem uradu, Solski drevored št. 2, II. nadst.

Ponudbe za napravo pečarskih del in štedilnikov ter za napravo solnčnih zastarav je vložiti najkasneje do 21. marca 1927, za vodovodno instalacijo, centralno kurjavo in kopališče pa do 26. marca t. l. vselej do 11. ure dop. pri imenovanem uradu.

MESTNI MAGISTRAT LJUBLJANSKI,
dne 7. marca 1927.

Potrji globoke žalosti naznanjamo tužno vest, da je naša predobra in nepozabna hčerka, sestra, svakinja in teta, gospodična

Lina Ravnikar
uradnica

dne 7. marca 1927 ob pol 9. uri dop. po dolgi in mukepolni bolezni mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb drage pokojnice se bo vršil v sredo, 9. marca, ob pol 4 popoldne iz drž. bolnice na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. marca 1927.

Žalujoči rodbini: Ravnikar, Sirca.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš sin, brat in stric, gospod

Bruno Favai

drž. uradnik in rez. podporučnik

danes ob 5 zjutraj po dolgi in mučni bolezni, v 28. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v sredo 9. marca ob 15. uri iz hiše žalosti, Medvedova ulica 38, na pokopališče pri Sv. Križu.

Ljubljana, dne 7. marca 1927.

ŽALUJOČE RODBINE FAVAL.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrsta 1:50 Din ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši oglas 3 ali 5 Din. Oglasi na devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko. Na vprašanja brez znamke ne odgovorjamo!

Službe iščejo

Kroj, pomočnik, poštenih staršev, išče službe. — Naslov v upravi št. 1667.

BLAGAJNICA išče mesta. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1530.

POTNIK

galanterijske stroke, pri odjemalcih priljubljen, v še ne odločeni službi, želi mesto spremeniti; sprejme tudi drugo stroko. Cenj. ponudbe na upravo lista pod »Dober potnik«. 1650

TRGOV. POMOČNIK

za trgovino s špecerij. in kolonijal. blagom ter drogerijo, vešč tudi knjigovodstva, z znanjem slovenščine, nemščine in pa ogrskega jezika, išče službo. Naslov v upravi pod št. 1656.

ŠOFER

išče službe. Nastop 15. t. m. ali 1. aprila. Cenjene ponudbe poslati upravi lista pod »Šofer št. 1653«.

Dekle želi stopiti v službo s 15. marcem k mirni družini. — Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Poštena«. 1694

Strojniki

išče službe s 1. aprilom, izvežban stroj, ključavničarstva in električ. naprav. Prevzame tudi delo na žagi. — Naslov v upravi lista pod št. 1692.

Prošče službe

TREZNEGA, poštenega in že upeljanega VOZNIKA za nadrobno razvažanje premož. sprejme se proti dobri proviziji. Javiti se pri D. CEBIN, Wolfova ulica 1. 1641

POSTREZNICO,

ki zna tudi kuhati, iščem za čas od 7. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Naslov pove uprava pod št. 1649.

Prodajalka

vešča v špecer. stroki, se sprejme v Ljubljani. — Ponudbe upravi lista.

VRTNARJA,

izvežbanega, ki zna vrtnarstvo in delo v parkih, potrebuje šabaška bolnica. Začetna plača 750 do 1000 Din z dokladi na vsakega člana družine po 150 Din mesečno. Ako je sramec, ima tudi hrano in stanovanje v bolnici. Prošnje z zahtevami in priloženimi izpričevanji o zmožnosti je poslati na: »Upravo oblasne bolnice v Šabcu«. Nastop takoj!

TRG. UČENEC

dobrega vednja, se sprejme takoj v modno manufakturno in specerijsko trgovino Al. Krainz, Ljutomer.

Zastopnike

v vseh krajih v Sloveniji iščemo za prodajo najnovejšega, vsakomur potrebnega aparata. Mesečno lahko zasluži ažilen prodajalec 6000 do 10.000 Din (tudi trgovci itd.). Za prospekt je priložiti 5 Din v znak. — Ponudbe pod: »Ekstencija 1927« na upravo lista.

V našem

ODDA SE

v najem gospodarsko poslopje s hlevom, kletmi in potrebnimi shrambami. Polej in travniki so poleg poslopja. Pripravno za mesarja, zidarstva ali tesarskega mojstra, sploh za vsakega obrtnika. — Travniki se eventuelno oddajo sami. Poizve se na Dolenjski cesti 72.

Stanovanja

Gospodično sprejem na stanovanje in dobro hrano. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 1693.

Kdo kuvi?

Papir

za zavijanje, čist, a 5 Din za kg pri odjemu vsaj 20 kg, prodaja Jugoslov. tiskarna — Ljubljana.

MIVKE

lepe, več vagonov, odda Hauptman, Kresnice 4.

Starinska AVBA

in SKLEPANEC, se prod. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »SLOVENKA 22«. 1611

»Gospodarska zveza« v Ljubljani opozarja kmetovalce na svojo zalogo umetnih gnojil, semen, kot češkega ovs, detelje, pese in cementa vseh vrst.

Ivan Gržinič, ROČ (Istra), nudi I. a.

BRINJE

po Din 3.25, franko Postojna. Kot protivrednost se prevzame koruza, deske, krompir, fižol. 1634

MR. BAHOVEC

Generalni depot za Maribor: Lekarna Mr. Vidmar

Kompanjona

iščem, ki razume mlinsko obrt, blizu mesta neke na Štajerskem, s primer. kapitalom. — Naslov pove uprava lista pod št. 1591.

KOKS fižol

lep nizki, ima napredaj večjo množino po ugodni ceni trdka PETER ŠETINA, Radeče — Zid. most. 1677

SODNA DRAŽBA

STEKLENEGA PULTA (konkurznega sklada E. Malhapa) v skladišču »Balkana« 10. marca ob pol 9. uri zjutraj.

Kdo proda?

Malo POSESTVO z gospodar. poslopijem, v bližini mesta, kupim do 60.000 Din. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod: »Malo posestvo« št. 1664.

Kupim 500 do 1000 m poljskega tira.

Ponudbe staviti na Ing. Fran Tavčar, d. z o. z., Ljubljana, Breg št. 8.

Naša obrt

ABONENTE sprejem na dobro hrano po 6 Din. Naslov v upravi št. 1646

Milnarji!

Rz. prosa, ajdo in ječmen kupite najceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA veletrgovina žita in moka.

Na dobro hrano

domačo, se sprejmejo abonenti. Cena po dogovoru. — Ahacjeva c. 5 — Urška Markovič, gostilna Anton Maver.

A. BRECELJ

trgovina z lesom in premogom: na drobno in na debelo — se priporoča po solidnih cenah. MARIBOR — Korofka cesta št. 49.

Foto M. Japelj

Maribor Aleksandrova c. št. 25/III. nudi lepe slike in zelo poceni

Priporočam veliko zalogo

modrocev,

otoman — vsakovrstnih mrež, zložljivih postelj, divanov itd. — Velika izbira žime, afrika (Seegrass), vedno v zalogi in najcenejše prodaja

Franc Jager

tapetnik, Ljubljana, Sv. Petra nasip 29 — poleg Zmajskega (prej mesarskega) mostu. 1305

Uradništvo in uslužbenci državnega zdravilišča Rogška Slatina naznanjajo, da je umrla gospodična

Lina Ravnikar
arhivska uradnica

v najlepši mladosti 25 let. — Pogreb nepozabne kolegice se bo vršil v sredo 9. marca ob pol 4 popoldne iz drž. bolnice v Ljubljani. — Blagi pokojnici ohranimo hvaležen in časten spomin. Rogška Slatina, 6. marca 1927.

želodca,

Pri slabi prebavi, zaprtju telesa, napihovanju črev, hemeroidih, slabotnem delovanju čreves, arteriosklerozi itd. izborna deluje kri osvežujoči in kri čistilni »Planinka« zdravilni čaj, ker 1. raztopi tuje snovi v človeškem telesu, 2. jih odpravlja iz telesa in 3. ojača in obnovi ves organizem. Dobi se v vseh lekarnah. Kjer ga pa ne bi dobili, vpošljite Din 20 direktno na lekarno: Mr. BAHOVEC, nakar se vam vpošlje 1 orig. paket »Planinka« čaja brez nadaljnjih stroškov.

Generalni depot za Maribor: Lekarna Mr. Vidmar

Javljamo tužno vest, da je včeraj preminula gospodična

Lina Ravnikar

arhivska uradnica.

Blago pokojnico, ki si je s svojim pridnim delom pridobila zasluge za naše drž. zdravilišče, bomo ohranili v hvaležnem spominu.

Rogška Slatina, dne 6. marca 1927.

Ravnateljstvo drž. zdravilišča Rogška Slatina.

Potrji neizmerne boli javljamo vsem sorodnikom in znancem neotolajljivo vest, da je naš srčnoljubljeni in nenadomestljivi sin, brat in svak, gospod

Ludovik Čuk

včeraj 6. t. m. ob 4 popoldne, previden s tolažili za umirajoče v cvetu mladosti izdihnil svojo prebago dušo.

Pogreb nepozabnega nam pokojnika se vrši jutri 5. t. m. ob 4 popoldne iz hiše žalosti na domače pokopališče v Postojni. Sv. maše zadušnice se bodo brale v domači farni cerkvi in v Ljubljani.

Ljubljana - Postojna, 7. marca 1927.

Globoko žalujoči rodbini ČUK — KIKELJ.

temu možu
vidi se

da nosi

Palma

potpetnike.

Najcenejše kupite

oljate in suhe barve, lake, firnež, terpentin, prašno olje ter vse slikarske in plesarske potrebščine pri trdki

ORIENT
D. O. Z.
LJUBLJANA, DUNAJSKA CESTA 11
poleg trgovine Schneider & Verovšek

PREČAST. DUHOVŠČINI

priporoča svojo bogato zalogo sukna, kamgarnov, drapov in satinov za obleko, talarje in površnike specialna tovarna za samostansko sukno GEBR. MEHLER, St. Josephs - Weberei Tirschenreuth, Bayern.

Tvrda šteje že precej število odjemalcev v lavant škofiji. Vzorci se vpošljejo na zahtevo

Na debelo!

Na drobno!

A. BERDAJS, Maribor

trgovina z mešanim blagom in semeni
Telefon 351. Telefon 351.

priporoča svojo veliko izbiro

deteljnega, travnega, vrtnarskega in cvetličnega semena najboljše kakovosti.

Zaloga Tomaževe žlindre in kalijeve soli. Ceniki na razpolago!

Častno priznanje 1885! Ustanovljeno 1869!

Razpis službe stražnika.

Mestno županstvo v Krškem razpisuje službo občinskega stražnika. Prednost imajo osebe, ki so že služile kot stražniki ali orožniki in so muzikalično izobraženi. Lastnoročno spisane prošnje, opremljene s potrebnimi prilogami in z navedbo plačilnih zahtev, je vložiti do 20. marca 1927.

MESTNO ŽUPANSTVO V KRŠKEM,
dne 4. marca 1927.

Otvoritev čevljarske delavnice!

Naznanjam, da sem poleg svoje trgovine s čevlji

otvoril še specialno delavnico za popravilo čevljev.

Sprejemajo se v popravilo čevlji vseh tovarniških znamk in popravila snežnih čevljev ter tudi izdelava vseh vrst čevljev po meri. Vsa dela se izvršujejo pod vodstvom priznanega strokovnjaka g. M. Peternele.

Naročila in popravila se sprejemajo v trgovini čevljev, Sv. Petra cesta 6.

Se priporoča

M. TREBAR

Ljubljana, Sv. Petra cesta 6.

Špecerijska trgovina
C. KNEZ

Celje, Glavni trg št. 10

kupuje vse deželne pridelke kakor: fižol, kumno, janež, kuhano maslo, vosek, strd, orehe, suhe gobe itd. po najvišji ceni.